

స్త్రీల ప్రతీకార కాపీరైటు దావాలు

పిఠాపురము కాపురం ను బాలాంత్రపు వేంకటరావుగారిచే రివియంపబడిన "స్త్రీల ప్రతీకార" అను పుస్తకములు పన్నెండు అనుమతి కేసులకు, రాజమండ్రి కాపురం ను కరా అచ్చయ్యగారు, మాడటి సోమయ్యగారు అయిన కాపీరైటు కేసులకు ధి-గంధ్య నోములకథలను పేరితో ముద్రించి ఆక్రమణభాషేతుతో అమ్ముకొనబడ్డారని, బాలాంత్రపు వేంకటరావుగారు తూర్పుగోదావరిజిల్లా కోర్టులో 1926 సంవత్సరమునందు తెచ్చిన నెరి 32/1926, 44/1926 ర్ల కాపీరైటు దావాలు శ్రీజిల్లా జడ్జిగారు మొన్న తీర్పు చెప్పినారు. సదరు స్త్రీల ప్రతీకారం (నోముల కథలు) పుస్తకములకు బాలాంత్రపు వేంకటరావుగారు గంధకర్తలనియు, కాపీరైటు హక్కుగలవారనియు, సదరు పుస్తకములు వీరిధముగాను ఇక ప్రతివాడు ని అచ్చువేయించరాదని యింజక్షను డిక్రీయిచ్చుటయే కాక, కరా అచ్చయ్యగారి దావాలో రు 375 లు డ్యామెజన్సునును ఇచ్చుటనున్నా, సన్యాసయ్యగారి దావాలో దావాఖర్చులనును డిక్రీయిచ్చి యున్నాను.

ఈ తీర్పులమాలమున, ఆంధ్రదేశములో ఒకరు పుస్తకములు మరియొకరు ఆక్రమముగా కలసిపోయి ముద్రింపించి యమ్ముకొను అన్యాయము అనుగంటునని విశ్వసించుచున్నాము.

పిఠాపురము, 28-9-38.

చూపలి సత్యనాథాయ్యగారు.

ఆంధ్ర బ్యాంకు, లిమిటెడ్,

స్థాపితము—1923.

హైదరాబాదు బ్రాంచి

ది 24-9-30 న హైదరాబాదు బ్రాంచి తెరవబడినది. కరెంటు, సేవింగ్స్ బ్యాంకు, ఫిక్స్డ్ డిపాజిట్లు తీసికొనబడు చున్నవి. అన్ని విధములైన బ్యాంకింగు వ్యాపారములు చేయబడును. హైదరాబాదు ఏజెంటుపేర వ్రాసిన, రూల్సు పుస్తకములు పడయగలరు.

377 రెసిడెన్సీకోడ్డు,
హైదరాబాదు.

దోర్బల శోభనాద్రిశాస్త్రి, యం. ఏ.
కార్యదర్శి.

చూడ సాగనైనవి.

"హిస్ మాస్టర్స్ వాయిస్" విన సాంపైనవి

గ్రామఫోనులు, రికార్డులు.

గ్రామఫోనులు మిక్సిల్ సాగనైనవి, సమృద్ధిమైనవి పలురకములలో వివిధ ధరల యందు వాణ్ణ విక్రయమునకు సిద్ధముగా నున్నవి.

రికార్డులు ఆంధ్ర, క్రైష్ణ, కన్నడ, హిందూస్థానీ మొదలగు పలుభాషలలో మేలు రకము రికార్డులు గలవు. వాటిని విని తీరవలయునేగాని ప్రాయసలవికాదు. ఒక పర్యాయము మానవ్యవచ్చి విన సర్వము మీకే తెలియగలదు.

హట్చిన్స్ అండ్ కో, గ్రామఫోను వర్తకులు, 185, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

METROPOLITAN INDUSTRIAL BANK Ltd.

172, BOWBAZAAR STREET, CALCUTTA.

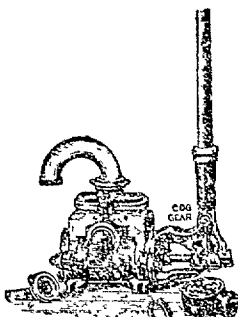
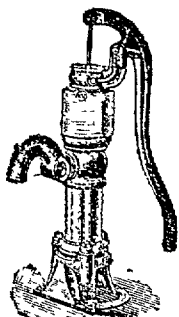
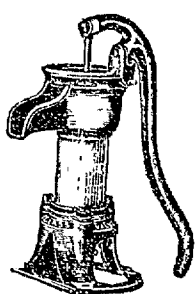
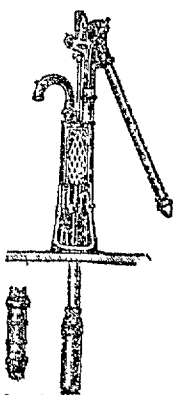
SMALL DEPOSIT from Rs. 10 to Rs. 250 received and special Interest allowed.

LOANS upto Rs. 2,500/- available to such depositors at 9% interest per annum according to status and property.

WANTED respectable and influential organisers on Rs. 100 plus Rs. 50 as T. A.

Apply with full references to the MANAGER.

కిర్లో స్కార్ నీటి పంపులు

ఎంతలోతుగల బావులలోనుంచి అయినను అతిమౌళిమముగా నీరు తోడగలిగినట్టియు, శాశ్వతముగా పనిచేయు గట్టియు, కిర్లో స్కార్ నీటిపంపులు సరసమైన ధరలకు సప్లయచేయుదుము. పనితీరునుగూడని, గట్టితనములూగాని ఆసూయములు.

సోత్వజెట్టు:—ఆంధ్ర యింజనీరింగు కంపెనీ,

3

యింజనీర్స్-బెజవాడ.

తె. లిపుర కళావంతుల సంస్కరణ సంఘం

తెనాలిలో ది 25-9-30 వేదీ సాయంత్రము గం. 7 లకు ధరణికోట నాగభూషణమ్మగారి యధ్యక్షతక్రింద వేద దాసీ (కళావంతుల) సంస్కరణ సంఘ జనసభనుగా జరుపబడినది. చాలయంది దేవదాసీలు సభ సలంకరించుటచే డి. శ్రీధరుశుగారి భవము పిక్కటిల్లి పోయెను.

శ్రీమతి ధరణికోట నాగభూషణమ్మగారు, శ్రీమతి దాసీ శిఖామణిగారు, శ్రీమతి పుష్పల నాగరత్నమ్మగారు, శ్రీమతి సిద్ధాబత్తురి నువ్వయ్యగారు, శ్రీమతి సిద్ధాబత్తురి నాగరత్నమ్మగారు.

పీఠెల్లరు సంస్కరణను గురించియు, జరిగిన కార్యక్రమమును వివరించియు, జనుగలసిన కార్యవిధానమును గురించియు తెల్పుతేజుల యువనృసింహి సభకులును తృప్తిగావార్తి నోలబడించిరి తదుపరి యీ దివసాంతములు యీ క్రమముగా చా మోదింపబడినది.

1. దేవదాసీ డిల్ల తెచ్చిన శ్రీమతి డాక్టరు మత్తులమ్మమ్మగారికి, బ్రాతెల్లుబిల్లు తెచ్చిన శ్రీయంతి కె. ఆర్. చంకట్రాంయ్యగారికి యీ డిల్లుల కన్నివిధముల సహాయపడిన మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి, చట్ట సభ్యులకు, కళావంతుల సంస్కరణ కమిటీవిధముల సహాయపడి గొప్పసహాయము చేసిన కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులుగారికి, డి.బి. మునిరామి నాయుడుగారికి, తదితరులకు యీ సభవార నేకవందనము లిచ్చిరి చుచున్నార.

2. బ్రాతెల్లు బిల్లును వెంటనే యమలుజరుపించు నని యీ సభవారు ప్రభుత్వమువారి ననేకవిధముల ప్రార్థించు చున్నారు.

3. ఆనాథశిశువాలయముల స్థాపించుటను బ్రాతెల్లులకు రక్షించుటను మద్రాసు విశిష్ట అసోసియేషన్ వారు చేసిన హితవును సహాయపడవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి, దేశీయులను, ప్రాంతీయులను, యిట్టి హితవు జేయుచున్న మద్రాసు విశిష్ట అసోసియేషన్ వారికి యీ సభవారు కృతజ్ఞతాపూర్వక వందనము లిచ్చి చుచున్నారు.

4. కళావంతుల సంస్కరణ అనేకవిధముల సహాయము జేయుచున్నందులనున్న ముందుకుదా యీ సాంఘిక సంతానమున కంతకు వివాహముల జరుగుటకు ఆహ్వాని యున్న ఆటకములను పూర్తిగా తొలగించి యీ జాతి జేమమును కాపాడుటకు సహాయపడవలయునని శ్రీయంతి శ్రీపురనేని రామ స్వామిచౌదరి తెనాలి మ్యూనిసిపల్ కౌన్సిలు బాద్ ఆట్ లాగరిని శ్రీయంతి తమూచేశ్వరరావుచౌదరి (తెనాలి తాలూకా బద్లు (పెన్సిడెంటు) గారిని శ్రీయంతి కొనసాజు రామయ్య చౌదరి (యట్టు తె. తా. బో. (పెన్సిడెంటు) గారిని శ్రీయంతి కిల్లయమ్మ శ్రీ జనీయులు పంతులు ఎస్. ఎం. ఎల్. సి. గారిని శ్రీయంతి యింకాల నూర్యచాదాయ పంతులు (చెన్నై) గారిని శ్రీయంతి నాలలమంచి నుబ్బాగార్లు పంతులు అడ్డకేటుగారిని మ్యూనిసి పోలీస్ వారిని యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

5. ఎన్నెన్నిగా దేవదాసీలను గురించి శ్రీయంతి యెం. ఆర్. జి. ఇతరులకు తెచ్చిన బిల్లును కాసనము చేయించవలయు నని యిండియా ప్రభుత్వమువారికి మద్రాసు చట్ట సభలో రి. 26 వారు దేవదాసీలనుగురించి డాక్టరు మత్తులమ్మమ్మగారు తెచ్చిన బి. నెవ్ కో డిక్రీకేసు బిల్లును కాసనము జేయించి యీసాంఘిక సంస్కరణబంకును దోలగించవలయునని మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి చట్టసభ్యులకు యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

6. దేవదాసీ డిల్లు యమలులో బెడ్డినకదాది కొందరు గ్రామధికారులు దేవాలయములలో మామూలుగా నాకరీ జేసెదరుని వ్రాసియుచ్చిననే గాని మీయీ నా ములుని లుల వని యీ లేని యెడల సదరు యీ నా ములు స ప్రభుత్వమువారు తీసికొందురనియు, దేవదాసీలను మోసపరు మున్నందులకు చింతింపుచు యిట్టియక్రమము చేయుచు వారిపై తలచగ్య దీసికొనవలయునని ప్రభుత్వమువారికి యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నారు.

7. దేవదాసీలను బహిరంగమున ననుసరించి తమతమ దేవదాసీయములలో నాకరీని మాన్పించి దేవదాసీల సంస్కరణకు తోడ్పడి మాజితి నుద్ధరించవలసిందిని సంస్థానాధిపతులను యీ సభవారు ప్రార్థించుచున్నాను పిమ్మట యిదిగవనకుదాహరించి నవారిని తెనాలి పురకళావంతుల సంస్కరణ కార్యసంఘ ప్రభుత్వముగా నెమ్మొనము నూతనసభ్యులను చేర్చుకొనవలగు కూడా వై సంఘమువారికి యధికార మొసగబడినది.

శ్రీమతి ధరణికోట నాగభూషణమ్మగారు (పెన్సిడెంటు) దాసీ శిఖామణిగారు, పుష్పల నాగరత్నమ్మగారు, సిద్ధాబత్తురి నువ్వయ్యగారు, సిద్ధాబత్తురి నాగరత్నమ్మగారు (కేకటరీ).

ధరణికోట నాగభూషణమ్మ,

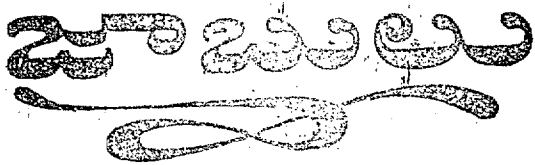
కేసెడెట్టు.

నవరసు బంగారు నగలకు శ్రీ లక్ష్మీ జ్యాయెలరీ కంపెనీ,

ఎన్నో లక్ష్మీవాదాయచాదరి

ప్రొవైటర్, బెంబాడ.

2

యలపర్తి.

యలపర్తి 20:—మొన్న మా గ్రామమునకు రావచ్చు యలపర్తి గుండుకర్తయను బిడ్డ బ్రాహ్మణ పానముచేసి ఆత్మ హత్యచేసికొనెను. బ్రాహ్మణులు తొగినవరకు 20 గంటలవరకు జీవించియుండి తరుపతి మఠమునకు వెళ్ళెను.

గడ్డే లింగయ్యచాదరి.

చిలకలపాడు

ఈ నెల 26 తేదీన రామకృష్ణపురం తాలూకా మడి కిరివారు చిలకలపాడు గ్రామములో రామలయముయొద్ద బడుగువానింక కాపురములు మూలం సూర్యవారాయణగారి ఆధిపత్యముక్రింద తూర్పు గోదావరిజిల్లా ప్రభావము సభ జయప్రసముగా జరుపబడినది. సభను చాలమంది హాజరైరి. మహారాజశ్రీ కస్తూరి సత్యవారాయణమూర్తిగారు కావనతిక సాగరమునకు కలుగు అనగమలమునుగొనినట్టి, త్రిజిహ్వప్రభు త్వమునకు కలుగు లాభమును గురించిని జెల్లెలముగా నుపన్యసిం చిరి. ఈ సభకు మహారాజశ్రీ, అలయారు డివిజన్ డిప్యూటీ తహశీలుదారునాడు శ్రీ అలయారు ఫిర్రూ రిని న్యాయన పెట్టరునాడును దళుచేసిరి.

ఆత్రేయపురపు కామేశ్వరశాస్త్రి, డి 26-9-30.

11వ కమ్యూనికేషన్ సభ

అంగలూరులో 10వ కమ్యూనికేషన్ సభ జరిగి 15 మాసములు గడించిన యింతవరకు 11వ కమ్యూనికేషన్ సభ గూర్చి తలపెట్టువారు ఒక్కరైనవరకు, ఆంధ్రప్రదేశ్ లో వెనుకనొకరు కొన్ని నెలలవరకు. 11 వ కమ్యూనికేషన్ సభ గూర్చి యెమియు నాలోచింపరాదని ప్రానియంతిరి.

నునలో కొంతమంది దేశసేనానురంభము కారాగృహముల కే తెంచినను మరొకరిని ముప్పెట్లు రాజకార్యముగ్గులై యున్నను యికనొకకొందరు తమ స్వంతపనులలో మునిగి యున్నను. 11 వ కమ్యూనికేషన్ సభకు ప్రా మి సందర్భము లో నిలుపుచేయుట సమంజసముగాదు.

ఎన్ని ముసభలు జరుగుటలేదు? ఎన్ని నాడుల వర్తముల వారు తమగొండ్రిగొమ్మలకై ప్రావల్యములేదు? ఆలసించుట యెందులకు? యెంతకాలము మనము వేదియుందుమో నంతవ సుకమబోవుట తగ్గవు.

తరుగి ధనముతో తలపాడుచున్న మనము అసమాన త్యాగసాహసములతో నిండియున్న మనము కొడవలేరి అంగ బలముతో నిలచియున్న మనము యాపాడిచిన్న కార్యము చేయ కంటింపలేరు.

చంద్రు విశేషరరావు.

వినయోక్తి

కాకినాడ, ఆక్టోబరు 1:— విమర్శకాగ్రేసర బిరు దాంధరులగు మాయన్నగారు బ్రహ్మశ్రీ కాశీభట్ట బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారి యాశీస్సులకు గూర్చి యన్యధాగా వినక యాత్మ లెంతో తమకుగల ప్రేమాభిశేషమును వెల్లడించుచు ప్రాసిన పత్రికలును పరామర్శ లేఖనము నమియుగానున్నయని, వాని గన్నిటికిని బ్రత్యేకముగా బ్రత్యుత్తరముల ప్రాయము కనువు గామని ఈపత్రికాద్వారమున వారి కెల్లరకు కృతజ్ఞతాభి వందనముల సమర్పించు చున్నాడను. ఈనెల 29వ తేదీన వెలు వడిన యాంధ్రప్రదేశ్ దినపత్రికలో శ్రీ మాయన్నగారు పాఖ్యముగా నుడుట తెలియనను.

మఱియు మా కవ్యకిరి యెవరికే దెట్టి దివ్యనిమానముల నపేక్షింపక యొక్కపుటతో శ్రీ మాయన్నగారిని పాఖ్య ముగా భూలోకముననుండి స్వర్గలోకమునకు దోడ్కొనిపోయి యమితగౌరవముతో రంజననసముల స్వర్గభోగ దివ్య నిటకు గొనితెచ్చి మాకు దివ్యానందమును సమకూర్చి తమ మహా ద్భావమును వెల్లడించిన యీ యాంధ్రప్రదేశ్ దినపత్రికకు మే మెంతయు కృతజ్ఞులము. వారికిని మా కట్టి స్థానభావమును లేదని మాకు ఇందుముందుగా తెలిసికేయుచున్నాడను.

కాశీభట్ట సుబ్బయ్యశాస్త్రి.

రైలుబండ్ల మార్పు

వర్తకుల యిబ్బంది

నెల్లెంబరు ఒకటవ తేదీనుండి బ్రాహ్మగజియిన బండ్లు మార్పుచేసిని తాడేల్లి గూడెం, రాజమండ్రి మధ్య ఉదయం మెయిలు తరువాత తిరిగి 2 1/2 గంటలపాటుగాని బండిలేదు రాజ మండ్రి వెళ్ళబోయే వ్యాపారముల దరు ఉదయం ప్యాసంజరు తరువాత వెళుటలేనే జమ్మ ముయ్యమినాడు వెళ్ళవలసి వచ్చు వున్నది మెయిలుమీద తాడేల్లి గూడెం నుండి యిటరుగాని మూడవ తరగతి యయ్యగు అందులకు ఉదయం మెయిలుకు ముందున్న బండికి 6 1/2 గంటలకే ప్రేవకావ రావలసివచ్చు చున్నది. ఇదివరకన్న నో మెయిలు తూచిని, అందువచ్చు తపాలా అందుకొని, ధరలు తూచుకొని, తాము ఖరీదుచేయ వలసిన వస్తువుల పట్టిక వ్రాసికొని వెళ్ళవారు. ఇప్పుడు లపా చూచుకొనుటకా అవకాశ ముండుటలేదు. అందుచే వర్తకులకు యితర ప్రయోజనములు యిబ్బంది శోభనం, తేలికొని 10 గంటలకు వచ్చు జంబియిన వెళ్ళి తే సాముకాలము తిరిగి వచ్చే వారు. అందువలన వర్తకుల 2 1/2 గంటల బండికి మధ్య తాడేల్లి గూడెం రాజమండ్రి మధ్య 10 గంటల బండి వుండుట చాల వుపయోగకరము. ఈవలయును ప్రయాణికుల సంఘమువారు యొచించి తరచుచు చేయింపకోరున్నాను.

తల్లా ప్రగడ వెంకటేశ్వరరావు,

కాలి.

అమృతమునకు

హార్నింగ్టన్ అండు డివైజన్ నన్ గార్లజే తయారు చేయబడెను. సింగిల్ బాకెట్ బ్రీచ్ లోకింగు 12 బోర్ తుపాకులు కిరి బాకెట్ ధర రు 44.

స్పెన్సర్ అండు కో, లిమిటెడ్.,

నెం కి. మద్రాసు.

లైవిక్ అమరా ప్రతి గృహము నందు ఉండవలసినది. హిందూదేశమునందలి అన్ని ముఖ్యమైన ఉగ్రాణములయందును మందులముద్రావారికడను దొరకును

Allen & Hanburys Ltd. LONDON
Special Representative for India.
A. H. P. JENNINGS,
Block E, 2nd Floor, Chiva Buildings,
CALCUTTA

సత్రా-జయకర్ రాయబారముల రహస్యము

జయకర్ గారు మాట తప్పిరా?

శ్రీయుత గంగా పత్ సామ్యగార్లు నెల్లెంబరు 23వ తేదీనాడు శ్రీయుత యు ఆర్ జయకర్ గారి కి క్రింది లేఖను పంపిరి కాని యంతవరకు దానికి సమాధాన మేమియు లేదు.

"అయ్యో, నే నీ క్రింది స గతిని మీకు జ్ఞాపకము చేయ గోరుతున్నాను. మీరు స ధి రాయబారములకై పూనాకు బయలుదేరుట కొక రోజు ముందు రాత్రి 9 గంటల వేళ మీ యింటిందగ్గ మిమ్ములను కలిసికొనవలసిందిగా ఇందుమించొక 25 నంది, వాటివల్లసంఘములకు జెందినవారి నావ్యాసించియుంటిరి. అప్పుడట్లా వ్యాసంపబడినవచ్చిన వారిలో నేనుగూడ నుంటిని. స ధి వ్యవహారముగూర్చి చాలనేపు చర్చించిన తరు వాత మఖ్యముగా వశకు కావలసినది గౌరవకరమైన స ధి యిరు మనమందరమును ఏకాభిప్రాయమునకు వచ్చితిమి. ఆ సందర్భమున, మహాత్మాగాంధీగారు కోరిన పద్ధతిని సంపూర్ణముగ గౌరవకర మగు స ధి కుదిరినప్పుడు మాత్రమే మీరు స ధి కం గీ క రించు నట్లు తుది మాట గా చెప్పి యుంటిరి. అందుపై ఆసమయమున మీరుటుంబమును, కలిగిన దుఃఖమును గూడ పూర్తిగా మరచిపోయి స ధి ప్రయత్నముల లోనికి దిగుచున్న మీయాదార్యమును ప్రశంసించుచు మేముంద రమును మీ స ధి ప్రయత్నములు విజయముగానుండువలయునని మాయాసక్తి వెల్లడించితిమి.

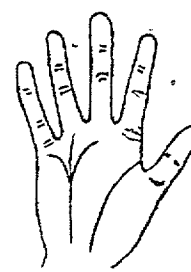
"కాని నేనుమాత్రము కొంచెము జిజ్ఞాసతో మీరుకోరినట్లు మీ ప్రయత్నములు సఫలము కాకపోయినచో ముందేమి చేయబోయెదరని ప్రశ్నించితిని దానికి మీరు సమాధానము చెప్పెను అట్టిసిద్ధి వచ్చినప్పుడు మరల 1921 న్ని నాటి కార్యక్రమము ననుసరించుట మీయాభిప్రాయమని మాకు మాటయి చ్చిరి.

కాని మీరునుకొన్న జయము మీకు కలుగలేదన్న సంగతి యిప్పుడెల్లరకును స్పష్టమే యైవది. అట్లైనను మీరియంతము నుసూర్వీయింతవరకును మీ యభిప్రాయములను వెల్లడింపలేదు సరికదా పై చెప్పు రాండుటేవీత సభ యావ్యాసముకు మీరం గీరించుటగూడ జరిగిపోయినది. నామట్లుననేనాలోచించిచూడగా అప్పుడు మా మెదుట మీరు చేసిన ప్రకటన కిదియంతయు వికలముగా కనబడు చున్నది.

"అందుచేత మీరు పై సంగతులకు సమర్థముపెట్టో తెలియదని యీ యభిప్రాయమును బోగట్టాలమునని నా తరపున, ఆ నాడు మీ యావ్యాసమునంగీకరించినవచ్చిన పలువురు మిత్రుల తరపునను నేను విమర్శించు ప్రార్థించుచున్నాను. మీ యాశీస్సులు అనుకూలముగా ముగ్గురుకా నెదను."

(బాంబే కానికల్ నెల్లెంబరు 29)

గొప్ప గ్రంథము! Palmistry ఆపూర్వ శాస్త్రము "హస్త సూక్తిక శాస్త్రము"

మన భారతదేశమున నిదివరకు నెవరును ఇట్టి గ్రంథమును ప్రకటించియుండ లేదు ఇందు 801 చిత్రములు గలవు. శ్రీ బాలకృష్ణులందరు ముఖముగ నితరులయొక్క మహిమలకు ఇందలి విషయముల గ్రహించునట్లు వచనరూపముగ అచ్చుత్తింపబడినది ఇందులో ఆయుర్దాయము, సంతానము, విశ్వకర్మము, దేహసౌఖ్యము ఆద్యములు యుగాలు, గండము, జయము, మరణము, ఇంకను విధి ప్రేరితములకు తీరితరహస్యము లనేకములు కలిగిన గ్రంథరత్నము. ఖరీదు రు 2.

కృపాలాచారి ప్రత్యేకము.

ఎ. భాగ్యలక్ష్మి అండు కంపెనీ, హైదరాబాద్, మద్రాసు.

కాంగ్రెసు సర్టిఫికేటు

పాండిన

అచ్చ స్వ దేశీ వస్త్రములు

అధికారగిరిలకు దొరకును

సి. యారన్ అండు సన్యు.

Representative } టినిగు అండు డియంగు కంపెనీ
చక్కా బలరామమూర్తి } పాపిట్ సర్టి
రాజమండ్రి } మలబారు జిల్లా.

రాజప్రతినిధికి వీడ్కోలు సన్మానము

ఇర్విన్ ప్రభుత్వమునకు ధర్మనిర్వహణాశక్తిని
ప్రకటించుచు జోగింద్రసింగుగారు
ప్రకటించుచు

పంజాబు ప్రభుత్వ కార్యనిర్వాహక
వర్తమువారి విందు

సిక్ఖు, సెప్టెంబరు 20:—పంజాబు ప్రభుత్వ కార్య
నిర్వాహక వర్తములు, మంత్రులు రాజప్రతినిధి కొసంగిన
వీడ్కోలును సమయమున వ్యవహారము మంత్రులు సర్
జోగింద్ర సింగుగారు ఈ క్రింది భావములను వెల్లడించుచు నుప
న్యసింపిరి —

ప్రభుత్వము, మహాశయిలారా!

మా యాహ్వానము సంగీకరించి విందుకు దయచే
యుటలన పంజాబు ప్రభుత్వమువారు, సేనను మాత్రమే
గాక పంజాబు రాష్ట్ర మంతయు గౌరవింపబడినది. భారత
రాజప్రతినిధి యగువారు రి సంతకములతో సగము కాలము
పంజాబునందు నివసించుటయందును నీ రాష్ట్రము చాల
అభ్యున్నతమైనది. రాజప్రతినిధి యీ కాలములో పం
జాబు ప్రజలతో కలిసిమెలిసి యుండుటకు మాకును, మీకును
గూడ శ్రేయోదాయకమని నమ్ముచున్నాము. ఒకానొకసమయ
మున నొక రాజప్రతినిధి పంజాబు ప్రభుత్వమును సిద్ధాంతి
తొలగింప ప్రయత్నించెను తనమాటయే చెల్లవలెనని ఆయన
పట్టు బట్టువాడు అపజయ మతికి సహించరానిదయ్యెను.
కాని ఆయన తన ప్రయత్నమునందు అపజయము గాంచెను.
భారత ప్రభుత్వమువారియొక్క ఎండకాలపు నివాసము పం
జాబులో నుండుటచేత మేము రాజప్రతినిధిని కేవలము జాగ్రత్త
సార్వభౌముని ప్రతినిధిగా తలచుట మాత్రమే గాక యిగత
పౌరుసవారివలెను పంజాబు దేశమునకు అభిమాని యగు
స్నేహితులవలెను చూచుకొనుచున్నాము. ఇప్పటియు మీ
యందు మేము ఇతరులకంటె హెచ్చుగా చూపుచుంటిమి. ఈ
ఉద్దేశ్యమును విరమించిన తరువాత సిద్ధాంతియొక్క స్థానము
మీకు జ్ఞాపకము వచ్చిరి నదులచే పునః ప్రవహించుచు
యొక్క ప్రజలనుగూడ మీరు స్మృతిపథమునకు తెచ్చుకొం
దురు గాక.

మీ సానుభూతి

వ్యవసాయములను యోధులను నై యుండిన మీరు
వ్యవసాయములతోడను పౌరుషవంతులగు భటులతోడను నుండి
యున్న యీ రాష్ట్రమునెడల చాల అభిమానమును చూపియు
న్నార. భారతదేశంలో 2/3 వంతులు పంజాబు రాష్ట్ర
ప్రజలే యున్నారు. ఈదేశమునకు రాగానే మీ రొనరించిన
ప్రభుత్వకార్యము సరైజ్ లోయ యేర్పాటును ప్రారంభించుట
యెయ్యడెను. కాని మీరు జమ్ముగానుండుటచే రాష్ట్రముతలం
డెను. తరువాత దానికి కాపుమును నొందానిని మీరు ప్రారం
భించితిరి. లాహోరునందలి పురాతనపుణ్యం యగు దివానీ ఇ
యామాలో మీరు మొరటిదర్బారును జరిపితిరి. అప్పుడు పంజాబు
లోనిసర్దారులు, జాగీర్దారులు మీకు నతులాసర్పిరి పీరు మీకు
చూపినవిధేయత ప్రతిమాత్రముగపడుచున్నది కాదు. రాజాగారి
యెడల పంజాబు రాష్ట్రములకు గల నిజమును గౌరవమును భారత
జాతికిని ఆంగ్లజాతికిని గలస్నేహభావమును అది ప్రకటించెను.
ఇందువలన వివిధపరిపాలకులను పంజాబునెడల చాల అభిమా
నము వహించి, విద్య, ఆరోగ్యము, ఆర్థికాభివృద్ధి, సాగుబడిము
న్నగువానిని పెంపొందింపజేసిరి. మేము మాదేశము నెడల గా
ఢముగ అభిమానము కలిగియున్నాము కర్షణము శుభించుటయే
మాప్రయత్నములఫలితమనిపంజాబీ మాత్రమే కాక ఆంగ్లేయులు
కూడ దలచుచున్నారు ఇందుకు ఫలితము నున్నట్లే మే. ఆక్రమో
ద్యమములందు ప్రజలు హెచ్చుగాపాల్గొనకున్నార. కర్ష
కులరాజ్యక్తి యెన్నడును తొలగలేదు. కాని యిందువలన యి
తరఫలములందు రాజకీయాభివృద్ధికి ప్రజలు చూపు ఆసక్తి
యిచ్చుటలేదని చెప్పబడు నీలులేదు.

రాజప్రతినిధి పరిపాలనఫలితములు

మీ పరిపాలనయొక్క ఫలితములను గూర్చి చెప్పబడు
యిది సమయము గాదు. నేను సరి
యైనవాడను మాడ కాదు. కాని ఒక్కవిషయముమాత్రము
చెప్పవలసియున్నది. దేశములో నింతసందిగిసితియందు మరెవ్వ
రను రాజ్యపరిపాలనము గానించలేదు. మీ కష్టములను మీరు
జాగుగానే గ్రహించియుండురు. కాని వానిని తెక్కజేయక
ధర్మనిర్వహణాశక్తిచే మీరు పరిపాలనాభారము నిహించితిరి
మీరు రాజప్రతినిధిగా నియమింపబడితిరి రనుమాట భారతీయు
లకును ఆంగ్లేయులకునుగూడ సంతోషము గొన్నది. జమిం
దారు డరువానిని రాజప్రతినిధిని చేసెనని మేము సంతోషించి
తిమి. మీరును మా దేశములోని గ్రామములకు వెళ్లి కర్షకుల
యెడల మీ యభిమానమును ప్రకటించితిరి. వ్యవసాయమును

రా యల్ క విషయము గాని వింతిన సలహా
ను ఆమోదించియు, వ్యవసాయక పరిశోధక సంఘమును ఏర్ప
రించియు మీరు వ్యవసాయదారులయగు అభిమానము చూపిం
దురు మే మందరము మీయెడల కృతజ్ఞులము

ఆంగ్లేయులనుగూడ దేశములను కార్యమునునెట్టి మీ
దేశమునకును మా దేశమునకును చేరువభావముల చెప్పిరి. ధర్మ
నిర్వహణమే దైవసేవయని వారు నమ్మియుండిరి. మీరును ఆ
కోటిలోనివారే. భగవద్ప్రీతికిని, మానవసేవకును మీరు ధర్మ
నిర్వహణము గావించుచున్నారని స్పష్టమునకు గాదు. కాం
తి నెలకొనవలెననిన పృథ్వీకృష్ణముండవలెనని మీరు చెప్పితిరి.
బ్రిటిష్ ప్రభువుల పరిపాలనా పద్ధతి యే దో
ష్టము చేయుటకై మీరు ఆంగ్ల దేశమునకు గుడపోయినప్పి
టిరి.

కాలము గడచినకొలది మీకష్టములు వృద్ధియయ్యెను.
ఇంతవృద్ధి నను మీసానమున నుండేనేని విధియే ప్రతిపాదము
గానన్నదని తలచి నిరుత్సాహపడియుండెదవాడే. కాని మీరు
మీ ఆశయమును వీడకుంటిరి. భారతదేశమునకు బాధ్యతాయుత
ప్రభుత్వము నిర్మింపుమిరుఅన్ని విధములపాటుపడుచున్నార.
స్వాతంత్ర్యమువలనను పరస్పర విశ్వాసము కలసిన సామ్రాజ్య
ములో సరిభాగములతో భారతదేశము సమానత్వము పొందు
నని మాకు మినడవడివలెన ఆశ గలిగెను. ఇందువలన పాలకుల
యెడల పదభిప్రాయము కలగవలసియు ప్రజలలో నన్నోద్యమా
వము వృద్ధికొందు ననియు మేము కలచుచున్నాము. మీ భావ
ములే ఇతర ఆంగ్లేయులకుగూడ నుండుచో తాము తమ దేశ
మునకే మేలు చేయుచున్నామని గమనింతురు.
మీ సానుభూతియు, రంజకత్వమును స్నేహితులకు ప్రీతిపాత్ర
మైనట్లు, మీ మహాద్దేశములు ప్రతిష్ఠలకుగూడ ప్రశంసా
పాత్రమయ్యెను. ఈ కోజున మీ విశ్రులును, శత్రువులను
మీయందు మంచినమ్మకము కలిగియున్నారు. ప్రజలహృద
యములను మీరు ఆక్రమించితిరి. మీరు ప్రయత్నించు కార్య
ములు దేశములో చుట్టించబడుచున్నను ఇవి పరిష్కరింప
బడకముందే మీరు మాదేశమునుండి వెళ్లిపోయినను, మీరు వెళ్లి
విశ్రాంతి గైకొననప్పుడు మీ ప్రయత్నములు తుట్టుకుదకు
జయము గాంచునట్లు మీరు నమ్మవచ్చును. మీరు వెళ్లినతరు
వాత గూడ పత్తముకు పద్ధతులలో భారతదేశము వృద్ధిపొందుట
మీ యభిప్రాయమై యుండగలదని మే మెయ్యంగుదుము.
మీధర్మనిర్వహణాశక్తికిని, ధర్మ మని నమ్మినవానికై మీరు
ధైర్యముతో పాటుబడుటకును మాపక్షమున మాత్రమే గాక
ప్రజలపక్షమున గూడ మీకు మానదనము లర్పించున్నాము.

ఉదారముగు ఆతిథ్యము

మీరు సానుభూతిగలవారనియు, సన్నిహితులనియు నిది
నరకు చెప్పితిని. మీయాతిథ్యమును మేము ఆనకసార్థము
గొంటిమి. మీరును, మీ భార్యయు చేయవలసివచ్చినదిగదా
యని చేయక చాలనశుతోడను, ఆతిథులయెడ నిజముగా కల
ప్రేమతోడను ఆతిథ్యమిచ్చితిరి. మీ ఆతిథులు సంతోషించుట
యందు మీరు కూడ హృదయపూర్వకముగా సంతోషించు
చుంటిరి. దైత్యుల శత్రుత్వము నకును, అవలంబు విశ్వాసమునకును మేము ఆశ్చర్యము నొందినట్లు.
తామరాకుపై నీటిబొట్టులవలె పరిపాలనాకష్టములలో నుండియు
చిత్తశాంతి పొందగలిగినందులకు చాల ఆశ్చర్యమునొందుచున్నా
ము. హాస్యరసమును, పాత్రత్వమును మీ నుగళింపుజనులలో
ముఖ్యములు.

ఇర్విన్ ప్రభుత్వ వందనములు

ఈ కష్టకాలములో మీయండ నుండిన సాధ్య ఇర్విన్
ప్రభుత్వయెడలగూడ మాసద్భావమును, నెల్లడించుచున్నాము.
ఈ సంతకములలో మీ కార్యములయెడ దైవనియతి యెట్లు
లున్నన, మీ యిరువురు ఆనకసార్థకర్మనిర్వహణ, ఫల
దాయకమును, విచిత్రమును నగు నీకాలమును అభిమానముతో
తిలకించెదరని తలచుచున్నాను. ప్రజల కష్టములను నివారించుట
కు ఇర్విన్ ప్రభుత్వ ప్రయత్నించినది. స్త్రీవిద్యకై ఆమె చాల
కృషి చేసినది. ఆమెయను, సద్భావము ఇతరులకు ప్రీతికలుగ
జేసినవి. ఆనకముంది స్త్రీలు ఆమెకు సంపన్నీయులుగా నుండ
గలరు. మీరు ఈ దేశమునుండి వెళ్లిపోయినను మీమ్మలకు
గాని, మాకు మీరు గావించిన మేజను గాని మేము మరవ
బోము.

ఎరికల పూడి

సెప్టెంబరు 26:—ఈ దేశ సాయుధకాలము రి గెలుపుకు
మాగ్రామములో “తెలగ మహాసభ” జరుపబడెను. “యువజన
సంఘా”స్థాపకులగు మెండుగుబ్బారావుగారు సభాధ్యక్షులుగా
ఎన్నుకొనబడిరి.

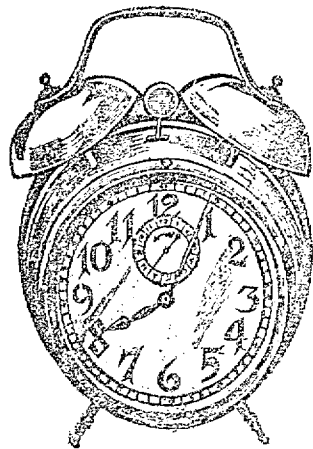
దైవధర్మ, విశ్వాసము, పుస్తక భాండారము,
విశ్రాంతి, భిక్షరభివృద్ధిగూర్చి యుపన్యసింపిరి. జనుజయ
ధ్వజలతో సభ ముగింపబడెను.

యువజనసంఘ కార్యదర్శి.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారి ఆరోగ్యము

ప్రస్తుతము కొంచెము తేరుకొనియున్నారు

అహమ్మదాబాదు ఆక్టో 2—పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూ
గారు ప్రస్తుతము ఒక టిల్లి హాకిం యూనానీ వైద్యుని చికిత్స
క్రియ నున్నారనియు ఇప్పుడాయన మలేరియానుండి తేరుకొని
కొంచెము స్వస్థతతో నున్నారనియు మున్నూరీ నండి తెలియు
చున్నది ఈ హాకింగారు, శ్రీ హాకిం అబ్బాల్ ఖాన్ గారి
బంధువు (ఆ.పె.)

చాల అందమైనదియు, చాల మేలైనదియు, నుంచి పరి
తనము గల. ఒక క్రొత్త అలారము ప్రైమింగు. ఇదియర కన్న
దును ఇట్టిది చూచియుండరు.

నరకు చాల కొద్దిగా ఉన్నది — జేగిరవదుడు

రెండుగంటలుగల అలారము	రూ 5/- 8/
ఒకగంట గలది	రూ 5/-
జర్నల్ బి ప్రైమింగ్	రూ 2/-

పొట్టి ప్రత్యేకము రిచీమన్ అండ్ కో.,
పొట్టుబాక్సు నెం. 255, మదరాసు.

కోబ్రాతో శాశ్వతమైన
మెలుగు యుండగలదు

కోబ్రా క్రీమ్ వలన పాద
రక్షలు చాలకాల ముండ
గలవు. ఇది చర్మమునకు
మిగుల శ్రేష్ఠమైనది. కో
బ్రా చాల సులభముగ
నుపయోగించవచ్చును.

COBRA
BOOT CREAMS

చెప్పబడు శీవము నివ్వగలదు.
నలుపు, గోధుమనస్మై, తెలుపు
రంగులలో చేయబడినది.

Agents:

నజర్ కు:—
బెల్ గో ఆండు
కో.వి.ప్రొ.న.

సూత్రన వైద్యగ్రంథములు	
అమరసింగునామ సంస్కృతము	1-0-0
అపహరణము	0-8-0
గుటుంబునికావ్యము	0-4-0
అంగయైవ్యము	0-8-0
మొగుమదకలకాండము	0-4-0
కె.కె.సి. బి. శత్రుత్వమును గూర్చి	
పాఠములు.	

వ్యాయామ క్రీడలు - క్రీకెట్టు

మద్రాసునందు పోటీలు

యస్. వి. ఏ. ఏ. జట్టు, యం. యస్. యం.

రైల్వే జట్టును ఓడించుట

గత ఆదివారము యం. యస్. యం. రైల్వే జట్టుకను యస్. వి. ఏ. ఏ. జట్టుకను క్రికెట్ పోటీ జరిగెను.

పిదప ఎస్. వి. ఏ. ఏ. వారు తమ విజయమును ఆడిరి. రామసింగు మరలసింగు గార్లు ప్రథములును ఆడిరి.

పచ్చయ్యప్ప కళాశాల జట్టు బెంగళూరు పర్యటనము

క్రికెట్ పోటీల కార్యక్రమము

బెంగళూరు, సెప్టెంబరు 29:- మద్రాసు పచ్చయ్యప్ప కళాశాల వ్యాయామ విద్యార్థుల జట్టును, కళాశాల వ్యాయామ క్రీడల కార్యదర్శియునగు శ్రీ. పి. గోపాల కృష్ణయ్య, బి. ఏ. యస్. యస్. ఆర్. ఇ. యస్. (లండన్) గారు మద్రాసు నుండి నిన్నటిరోజున యచ్చటికి వచ్చి పచ్చయ్యప్ప కళాశాల జట్టువారు బెంగళూరులో 30 వ తేదీనుండి, అక్టోబరు 5 వ తేదీవరకు యితర జట్టులతో ఆడునట్టి క్రికెట్ పోటీల కార్యక్రమమును నిర్ణయించిరి.

పచ్చయ్యప్ప కళాశాల జట్టువారు యీ క్రింది పోటీ ఆడ నట్లు తాత్కాలికముగ నిర్ణయింపబడినది. సెప్టెంబరు 30 తేదీన బెజవాడలోని జట్టుతో పోటీ అక్టోబరు 1 వ తేదీన బెజవాడ కాటన్ స్కూలు జట్టుతో పోటీ 2 వ తేదీన కనరా యూనియను జట్టుతో పోటీ 3 వ తేదీన పెంట్రలు కాలేజి జట్టుతో పోటీ 4 వ తేదీన బెంగళూరు యునైటెడు కల్లబ్బు జట్టుతో పోటీ 5 వ తేదీన కళిక్కుగారిజట్టుతో పోటీ.

ఆంధ్ర నాయకుడు మరలివచ్చుట

లీడరు పత్రికావిలేఖరుని లేఖ

అలహాబాదు, తేదీ 22 వ తేదీ నిట్లు వ్రాసిరి:- ఒకసారి శిక్ష నడభించి యీ ప్రాంతములో కారాగృహమునుండి విముక్తులయిన ప్రపంచము, నువ్వనిద్ద కాంగ్రెసు నాయకులును, ఆంధ్రప్రదేశ్ కులను, సంపాదకులను నగు శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావునును గూడ, వీరు ప్రసిద్ధిగాంచిన ఆంధ్రనాయకులు, గౌరవనీయులగు వీరు విడుదలయినపుడు యుత్సాహానికిమును నిరూపించు నృత్యములు గాననర్తనములలో నాగేశ్వరమే మున్నది? నిన్నటి మధ్యాహ్నమునుండి వీరి బసయగు శ్రీబాగు మరల యాత్రాస్థలమై యున్నవని, పంతులుగారి యపఖ్యాతులగు మిత్రులకు దేశభక్తుడు, దానశీలుడును, నృధుడును నగు తమ మిత్రులను యాలోగ్యవంతునిగా గాంచుట సంతోషదాయకముగా నుండును.

"పాశ్చాత్యాలాధికారి" - తగిన యుద్ధోగము

యారు కారాగృహములో నాగేశ్వర రావును గూడ పాశ్చాత్యాలాధికారిగా నుండిరట. అన్నదాన మొనరించుట వీరికి ప్రయత్నమును కార్యముగాన వీరికాయుద్ధోగము కేవలము పరియైనది. అయినను, కారాగృహమునకు వెళ్లవల, బాహ్యప్రపంచమునందు యుత్తియును తాము సుఖములను నొనరింపగలిగినవరకు కారాగృహములోపల గావించవలయుండుట వారితంతులు విచారదాయక మేయయి యుండును.

దేశమునందు పరిస్థితుల నిపుడు వారవగతంబొనరించు కొనుచున్నందు.

క్రికెట్టులైన బర్మను హెడ్డు ప్రభువుగారు

బర్మను హెడ్డు ప్రభుని మరణము ఇంగ్లాండునకు గొప్పనష్టము

నర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారి యభిప్రాయము బర్మను హెడ్డు ప్రభుని - మరణమువలన న్యాయవాద ప్రపంచమునుండియు, రాజకీయ ప్రపంచమునుండియు, నొక ఆత్మాకర్షణ బీజమునుగట్టి ప్రతిభా శాలిని గోల్పోయితిమి. ఇతడు బహు స్వల్పకాలములో నత్యున్నత పదవికి చేరెను. ఈతని మేధాశక్తి అత్యధికము. న్యాయవాదులలో నగ్ర గణ్యుడుగా నుండి, బహు స్వల్పకాలములోనే యొక గొప్ప న్యాయ మూర్తి యయ్యెను. రాజకీయజీవము దాతని గుర్రొన్నత్యము గూర్చి యేకాభిప్రాయ ముండవలదు. ఈతని యందు పరమావధానశక్తి మెండుగా ప్రత్యక్షమగు చుండుట వలననే ఆశీకృతనికి శత్రువులయిరి. ఇండియామంత్రి పదవి కితడు తగియుండలేదు. ఈతనియం దెన్నిలోపము లుండినను వీనిమరణము ఇంగ్లాండు రాజకీయ ప్రపంచమునకు గొప్ప నష్ట మనియే దెప్పవలసి యున్నది.

ఓ॥ బి॥ టి. రంగాచారిగారి యభిప్రాయము

బర్మను హెడ్డు ప్రభువు ఇండియా మంత్రిపదవికి తగి యుండలేదు. ఇతడు భారతదేశమునకు నైపుణ్య కవిమనుషు పంపుటకు పట్టుదల కావకుండు నన్ను, ప్రస్తుత భారతదేశస్థితి చాల బాగుగానుండెడిది. ఈవిషయములో ఇతడు నిర్వహించిన కార్యముగూర్చి విమర్శించుట కిది సమయముకాదు. ఇతడొక గొప్ప తెలివగు న్యాయ వాదియు, రాజకీయ శీత్రయు, మహావక్తయు, నయియుండెను. వీనిమరణమువలన ఇంగ్లాండునకు గలిగిన వహానష్టమును పూర్తిచేయుట శుభము కావలదు. (ఆ. ప్రె.)

12 మంది వలంటీరులు దర్శనకు బయలుదేరుట

వారినందరిని పోలీసువారు అరెస్టుచేయుట

అహమదాబాదు, అక్టోబరు 2:- అహమదాబాదు నవ యావన భారత సభకు చెందిన 12 మంది వలంటీరులు సేద ఉదయమున యిటనుండి కాలినడకన దర్శనకు బయలుదేరిరి. పౌరులు వారికి ఘనముగ సీడ్కోల్పు గావించిరి. అహమదా బాదుకు ఒక మైలు దూరమున నున్న కనకరాంబు చెరువువద్దను వారు వెళ్లగానే పోలీసువారు వారిని 12 మందినిగూడ అరెస్టు చేసిరి. వారిలో నొకడు మైనరుగా నుండుటచే పిమ్మట నతనిని వదిలివేసిరి. తక్కిన 11 మందిని చెరసాకు గొనిపోయిరి. (శ్రీ ప్రె.)

సప్రూగారి యూరపు ప్రయాణము

అలహాబాదు అక్టోబరు:- సర్ తేజ్ బహదర్ సప్రూ గారు బొంబాయికి బయలుదేరి వెళ్లిరి. ఇదివర కనుగొన్నట్లు కాంగ్రెసువారి వ్యతిరేక ప్రచార మేమియు జరగలేదు. (ఆ. ప్రె.)

దేశీయవార్తలు

ఎన్నికలు

అలహాబాదు, అక్టో 2:- పల్లి రాష్ట్రముల శాసన సభకు బారా రాజాగారు అలహాబాదు జిల్లానుండి ఎన్నికొనబడిరి. కాన్పూరునుండి మానుగారు భారత శాసనసభకు ఎన్నికొనబడిరి. (ఆ. ప్రె.)

తిరుచినాపల్లి, అక్టోబరు 1:- పెద్దరైల్వేస్టేషన్ము, బోటుమెయిలు కూడా తిరుచినాపల్లి నిలుపురం, కార్వలెను, తిరుచినాపల్లి, మన్యూర కార్వలెనుల మూడుగ వచ్చే జనవరి నుండిగాని, మార్చినుండిగాని నడవనని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

కాంగ్రెస్ సంఘ ముచివేయబడుట కజరాత్, సెప్టెంబరు 28:- కాంగ్రెస్ కార్యనిర్వహక సభ్యులగు దొర్రాం తిలక్ నాథ్, జీవన్ సింగుగార్లు క్రి. లా. స. చట్టము 17 వ సెక్షను క్రింద సేదరెన్సు చేయబడిరి. దొర్రాం గారి బస కోధింపబడినగాని, వారికి వ్యతిరేకముగ నదేదియుచిక్కలేదు నిన్నటిరోజున కాంగ్రెసుసంఘ ముచివేయబడినది. (శ్రీ ప్రె.)

విమానములు

డబ్లింగులా విమానము 2వ తేదీ ఉదయం 6-30 గ ఆక్రబునుండి బంగళాకును బయలుదేరెను. గొల్లి విక్టరు బ్రూనుగారిసతి ఇంగ్లాండునుండి టూకి యొకి సెప్టెంబరు 25వ తేదీన బయలుదేరెను. 30వ తేదీనకి అలహాబాదు రావలసియుండెను. అక్టోబరు 2వ తేదీనకి రాలేదు. ఏమయిరో తెలియదు. (ఆ. ప్రె.)

జట్టీసతి

లాహోరు, సెప్టెంబరు 28:- లాహోరు శ్రీల కారాగృహమున నొకయేడాది విడిచెడు నడభించుచున్న ఎల్. ఆర్. జట్టీసతి యొకవారమురోజులుగా జ్వరముతో బాధపడుచున్నది. ఆమెకు కారాగృహవైద్యుడు చికిత్సనొనరింపుచున్నాడు. (శ్రీ. ప్రె.)

పండిత జవహర్లాల్ నెహ్రూగారి విడుదల

ఈనెల 10 వ తేదీనాడు జరగవచ్చును అలహాబాదు అక్టోబరు 2:- ఈనెల 10 వ తేదీనాడు గాని ఒకటి రెండురోజులు వెనుకముందుగా గాని పండిత జవాహర్లాల్ నెహ్రూగారిని నై నీజయిలునుండి విడుదల గావించెదరని తెలియుచున్నది. (ఆ. ప్రె.)

లాహోరు కుట్ర కేసులో తీర్పువాయుచుండుట

రికార్డులను 100 మంది కనిస్తేబులు కాపాడుచుండుట లాహోరు, సెప్టెంబరు 27:- లాహోరు కుట్ర కేసులో విచారణ పూర్తయినది. రికార్డులను పైకోర్టులో భద్రముగా నుంచిరి. అట్లు 100 మంది - కనిస్తేబులను కాళిపెట్టిరి. న్యాయాధిపతులు తీర్పును వ్రాయుచున్నారు. ఆపని చాల వరకు పూర్తయిన దని తెలియుచున్నది. (శ్రీ ప్రె.)

రెండవసారి కారాగృహమున కేసుట

యజ్ఞేశ్వరదాసుగారికి 3 నెలల కఠినశిక్ష మదరీపూర్, సెప్టెంబరు 30:- మదరీపూర్ కాంగ్రెస్ సభకు సహాయ కార్యదర్శియగు బాబూ జగ్మేశ్వరదాస్ గారు 110 రోజుల శిక్ష ననుభవించి యిట్టివల విడుదలగావించబడి యుండిరి. వీరును, సేపాల్ చంద్రసహాయుడు పిక్కెటింగు ఆర్జి నెన్నుకొంద 3 నెలల కఠినశిక్ష విధింపబడిరి. (శ్రీ ప్రె.)

భాన్సురులో అరెస్టులు

భాన్సురు, సెప్టెంబరు 30:- ఏడవనియంతయగు డాక్టర్ హబీబ్ లాల్ శర్మగారును, కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షులగు రమాకాంత మిత్రాగారును, యువజనసంఘాధ్యక్షులగు కాశీ చరన్ గారును ఎన్నికలస్థలములవద్ద పిక్చెరింగుబడి రని అరెస్టు చేయబడిరి. ముకుందచరన్ (న్యాయవాది) యొకముందు నియంత్రు నుందురు. (శ్రీ ప్రె.)

గాంధీతత్వము

నేడు మహాత్మాగాంధీగారి 62 వ జన్మదినము భారతీయులకు కడుంగడు పవిత్రమైనది మోహన్ దాస్ కరకచంద్ గాంధీ జననము 1869 వ సం॥ అక్టోబరు 2 వ తేది. ఈ 61 సంవత్సరముల జీవితచరిత్రము జగద్విదితము. ఆధ్యాత్మిక, సాంఘిక, రాజకీయ ప్రపంచములందు ఇప్పుడు వీరు పెట్టుచున్న భిక్ష, ఒక్కొక్కవిషయమునను వీరి సాధనలను వ్రాయుట కాకాగ్ర క గ్రంథము పట్టును. కాని వీరికంతకును మూలపురుషునిగా వేరుపడే యొనట్లు, మూలతత్వమును ఒక్కటియే. అదియే గాంధీతత్వము. సభ్యప్రపంచ మంతయు నిప్పుడు దానిని గ్రహింపనే కన్ములు చులుపుకొనుచున్నది. సోమకునిచేత జక్కిన వేద పూరుకుని బలె, గాంధీ చేత సాలకునిబలము, ఆధ్యాత్మిక సన్మార్గవర్తియై సమాధికిరణములతో తేజస్విలు చున్నాడు. దీనికి కారణము వారి సత్య తత్వమే.

అవును, సత్యము లేక గాంధీ లేడు. సత్యమే దైవమునకు వీరియందు సాధక మైనది. పరబ్రహ్మను సద్విదానందస్వరూపముని గదా హిందూ సిద్ధాంతము. గాంధీగారికి పరబ్రహ్మము సత్ స్వరూపముగ ప్రత్యక్షము అనగా వీరికి బిదానంద మతత్వముగాను గాదు. సత్యము వీరికి యాభ్యుము. దానిమూలముననే వీరి ఆధ్యాత్మికజ్ఞానమును ఆత్మజ్ఞాన దమును ప్రకాశితములు. ఇట్లొక వీరే చెప్పుకొనియున్నాడు. “నేను సత్యస్వరూపి యను పరమేశ్వరుని పూజారిని. ఆతడొకడే సత్యము. మిగిలిన దెల్ల మిథ్య.” ఈ సత్యము నింకను వివరించియున్నాడు. “ఆసత్యము మూలముగా వాక్యతనమే! కాదు భావసత్యముకూడ ఆసత్యము కేవల మస్మత్కల్పనాగతసత్యమే కాదు. అది సత్యతత్వము, చిరస్థాయి, అనగా సాక్షాత్ పరబ్రహ్మము.” ఇట్టి సత్యయోజనమున తమ ప్రాణములను హామము చేయుట కేనియు వెనుదీయ మని వాక్యబియున్నాడు. సత్యప్రయోగములకధనమే వీరి జీవితచరిత్ర. దానిని చదివినవారికి వీరి సత్యోపాసనాక్రమము విదితము కాగలదు.

ఇట్టి సత్యోపాసనలన వ్యక్తిత్వము వీరినవోపును. అహంకారము నిర్మూల మగును. అందువలననే తన్ను రజకముకన్నను తక్కువగా చూచుకొందునని గాంధీవలకుట. ఇది యేకదా విషయమునకు పరమావధి. మనము మహాత్ముడని గౌరవింతుట వారికి ఉబ్బులాటగాదు. ఈక్రింది సూర్యావేగము వారిలోట పెప్పుడు నానుచుండును.

“మోసముకేన కుటిలభుల కామీ
జనతనదియో లాపివీరరామో
ఐసానిమక హరామీ” వినయము గాబోలు ఔన్నత్య
మానకు నిజమైన పునాది.

పై నుడివిన సత్యోపాసనాక్రమమున వీరు సాధించిన మహాత్మ్యమే సత్యాగ్రహము. కర్మయోగం కిది లభ్యపరప్రసాదము. దీనివలన కర్మవిముఖతత్వము లేక సత్యపథమున జీవనమును సాగింపవచ్చును. ఈ ఆగ్రహము వ్యక్తిపరమగు ఆగ్రహముకాదు. ఇంద్రియములు పూనునది కాదు. ప్రపంచమందలిచెడుగును అధికరించుట కిది యుత్తమసాధనము. మంచిచెడుగులపరస్పర విద్వేషమువలన ద్వంద్వవిభాగము మరింత స్థిరపడును. ద్వేషము మాని ప్రేమనే చూపునెడల చెడుగు నైతము సహజకల్మషమును విడనాడి, కాపమోదముం బొందినట్లు, మనస్థిరస్వరూప మగు మంచితనముం దాల్చును. ద్వేషము హింసాత్మకము, ప్రేమ అహింసాత్మకము. చిత్తమందలి ప్రేమ కర్మలండు ఆహింస యగును. కర్మయోగి యగుట చేతనే గాంధీ వలమారు ‘ఆహింస ఆహింస’ యని ఘోషించుట ఈ ప్రేమస్వచ్ఛమగుటకును, వ్యక్తిత్వమునక తీత మగుటకును, ఇంద్రియని గ్రహ మవసరమైనది. దీనినే గాంధీగారు బ్రహ్మచర్యమని యుపదేశించునది. బ్రహ్మచర్య మవలంబింపకవిశిష్ట లగుటెట్లు?

యస్మింద్రియాణి మనసా నియమ్యారంభతేష్టవా
కశ్చేంద్రియైః కర్మయోగ మాసక్తాః సవివ్యక్తే.
బ్రహ్మచర్యావలంబులకు ఆహారనియమము అధికావసరము. అందులకే గాంధీగారు ఆహారవస్తువులతో నెడతెగక ప్రయోగములుసాగించుట:

పై రీతిని, పరిపరివిధముల వ్యాప్తమైన గాంధీగారిజీవితమును వారిమూల తత్వమునకను సంధింపవలయును. విషయమున నవినత లేదు. భూమ్యాకాశములందు లేని శ్రోత్రతేజము నెవ్వరును సృష్టించుటలేదు. ఆచరణము భావమునకు ఒకపురాణము. మనోనిశ్చలములను ప్రతి కర్మయందమున్నట్లే మానవుని కష్ట కార్యము. ఇది సామాన్యులకు కల్పింపదీ సామాన్యగాంధీగారికి మాత్రము కేవలమూలప్రాణము అదియే వారి యుత్కృష్టతకు వీజము. చెప్పినాడుగదా చక్రవర్తి యయ్య ఆధ్యాత్మిక చింత సాధన రుడగు మార్గం అలీషియన్, “నీవు నీ నియమములను తప్పక పాటించు

గాంధీమహాత్ముని జన్మదినోత్సవము

నేడు దేశమందంతటను జరిగెను

నేని, ఏకమును ద్వితీయరహితంబునను బుద్ధిని ఆంధీతువేసి, ఇప్పుడు ఎవరికి పశుప్రాయుడవుగా నగపడుచున్నావో, వారికి పక్షములోపల దివుడువుగా నగపడగలవు.” దివ్యత్వము నియమసాధితము. నియమమునకు ననే గాంధీ మహాత్ముడైనాడు. ఏ విషయమునను నియమముమేలునే యొడగుచున్నవని వారి సిద్ధాంతము.

మతముననభ్రమయ్యేయు, పవిత్రతయనిన కల్లయ్యేయు, నియమముననభ్రమరాపాత్రమనియు నై రాగ్యమునిన వెట్టియనియు భావించు నీ నాడులలో మరల ప్రపంచమునకు పూజ్యత నాపాదించి మతమునకు గౌరవము దక్కించి నియమములకు హేతువుల రూపించి నై రాగ్యమున కాన్మత్వము ఘటించిన మహాత్ముడు యుగపురుషుడు. హిందూమతభూరూపమును స్మరించి యున్నను సజీవమనియు మరలకీసలయపుష్పభిర యగుట కవకాశము కలదనియు రూఢియేయుట కవకారించెను గాబోలు గాంధీ.

* ఏలూరులో ప్రార్థనలు
ఏలూరు, అక్టోబరు 2:—మహాత్ముని జన్మదినము సందర్భమున నేడు పలువురు కాంగ్రెసుసభ్యులు శ్రీపురుషులు జనార్దనస్వామి దేవాలయమునందు ఉదయము చేరి మహాత్ములవారి ఆయురారోగ్యాభివృద్ధిని గోరుచు ప్రార్థనలు జరిపిరి. సహస్రనామార్చన జరిగెను. భగవద్గీత చదువబడెను. ప్రసాదములు పంచిపెట్టబడెను. సాయంకాలము నూలుపడుకుపోటి జరుగును. (స్వ. వి. తం.)

భారత సనాతనసభ

బెజవాడలో కార్యసంఘ సమావేశము
బెజవాడ, సెప్టెంబరు 29:—భారత సనాతనసభ మహాసభ కార్యసంఘ సమావేశము అక్టోబరు 5 వ తేదీని గోపాలరావుగారి ప్రేమనందు బెజవాడలో మధ్యాహ్నము 8-30 ఘంటలకు జరుగును. భారత వైదిక మహాసభ కార్యసంఘసభగూడ కాక కృష్ణాచారి గారి ఆధ్యక్షతన జరుగును. రాష్ట్రాంగనిర్మాణముగూర్చి చర్చజరుగును. (ప్ర. ప్రె.)

తంజావూరు జిల్లాబోర్డు
తంజావూరు, సెప్టెంబరు 30:—జిల్లాబోర్డు సభలో నిన్నున హాజరయిన 42 సభ్యులలో 21 మంది లేచి వెడలిపోయిరి. కనకసభా నాడరుగారు సభ్యులుగనుండ వర్షులుగారని అధ్యక్షతీతమునందున్న ఉపాధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి. అందుచే సభ్యులు వెడలిపోయిరి. శ్రొత్త స్థానికసంఘములచట్టము అమలనకు వచ్చునరీకే నాడరుగారి సభ్యత్వము వదిలిపోయినందున వారిని తిరిగి సభలో చేర్చుకొనుటకు సభవారికి హక్కు లేదనిగూడ ఉపాధ్యక్షులు నిర్ణయించిరి. ఈనిర్ణయమును నిరసించు ప్రతిపాదనను మన్నార్డుడి లాలాకాబోర్డు అధ్యక్షులు గావించగ అధ్యక్షుని కాష్టింగ్ ఓటువలన నిరాకరింపబడెను. అందుచే ప్రతిపాదన వెడలిపోయిరి. (ఆ. ప్రె.)

నాగేశ్వరరావుగారికి అభినందనము

జులై 28-9-30:—ఈజులై శ్రీపట్టాభిరామ ఆంధ్రభజనసమాజమువారు శనివారమురాత్రి మిడియన్ జరిపి అంద శ్రీయుతులు కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు పంతులవాడు దేశమున కొనర్చిన సేవనుగురించి యుపన్యాసములు జరిపినతరువాత శ్రీవారు సత్యవర్తనలై జైలుపరిమితివందుకూడ ఒకనూసము ముందునే విడుదలయైనందులకు నీటి అభినందించుచు ఇక్కడ వీరిదేశసేవకు శ్రీపట్టాభిరామలు వోస నీడనకు నీటి ఆయురారోగ్యము! లాసంగి కాపాడుగా ముగియు సత్వరీ.

అనిమిగారి సుబ్బయ్య

- * * *
1. సీ॥ శ్రీరస్తు, వినుత కాశీనాథనామవం
శక్తిరవాళిచంద్ర నీకు
విభవోస్తు, సత్సంకల్పనియమహాభారతీ
సంచికాస్థాపనాచార్య నీకు
ధన మస్తు, విఖ్యాతదైవాంధ్రపత్రికా
సత్పుత్రికారత్న జనక నీకు
ఆరోగ్యమస్తు, దేశారాధనారథి
రాగారగతనివాసాధ్య నీకు

- గీ॥ ఆతులఫలసిద్ధి రస్తు చిరాయు రస్తు
విహిత బంధు మహాజ్ఞానవృద్ధిరస్తు
సకలకళ్యాణ మస్తు నిస్తంద్ర, నీకు
శక్తదాదార్యధుర్య నాగేశ్వరార్య!

- 2. కా. నీవార్జించినకీర్తి నీధనముకంటె మించి నోటింతలే
కీర్తివంబునను ప్రముఖ వెలసె నీ యీవిజ్ఞానబ్రహ్మసింధువి
ద్యావంతటో కవివక్త్యులెల్లరు సముద్యుద్వేగభావోగ్యములో

శ్రీవిశ్వేశ్వరసత్సంకల్పగమము కాశీనాథనాగేశ్వరారి

- 3. మ॥ ధన మార్జించినవార లెల్ల రిటులకా దానంబు గానివిరేకి
యనఘంబోబహుపూర్వజన్మకుకృతం బాగాక, యితత్వమున్
గనఁగాగల్గిరె నై భవాధ్యు తిదిలోకంబుదసాహస్యమో
జనవంద్యా, గణనీయసద్గుణగరిష్టా, మాన్య, నాగేశ్వరారి.

- 4. కా॥ నీవిత్తంబు సగంబు బీదలనై నీవ్యంబువెచ్చించు, నీ
భావంబెప్పుడుస్వార్థచింతనలకా బాల్యుడు దేశంబున
సేవకాద్యపి నీజెందిప్రత్యేకము వర్షించుకా బ్రహ్మదాంబువులే
శ్రీవిశ్వేశ్వరపక్ష జలంకెదవు కాశీనాథనాగేశ్వరారి.
బోడపాటి పూర్ణచంద్రరావు,
విజయనగరం.

గ్రామపంచాయతీల సభ

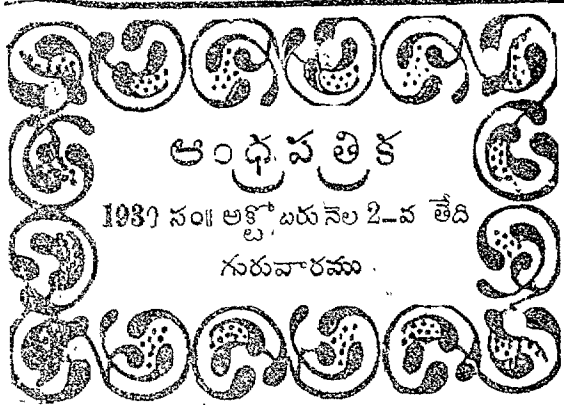
నర్సాపురం తాలూకా
ముత్యాల వీరాస్వామి నాయుడుగారు, నర్సాపురం నుండి యిట్లు తంజివార్ల నంపుచున్నాడు:—నర్సాపురం తాలూకా గ్రామపంచాయతీలసభ పాలకొల్లు మునిసిపలు బాలికాపాఠశాలయందు అక్టోబరు 5 వ తేదీని 1 గంటకు జరుగును. టి. ఎన్. స్వామినాథనుగారు ఐ. సి. ఎన్. ప్రారంభోపన్యాస మొసంగెనరు. శ్రీ॥ భువిడిపాటి సత్యనారాయణగారు ఐ. సి., అధ్యక్షతనహించెదరు. తాలూకాలోని వివిధగ్రామపంచాయతీదారులు, అభిమానస్థులను యితరులను విచ్చేయు ప్రార్థితులు.

శ్రీయుత ఏ. టి. పన్నీర్ సెల్వంగారు

తంజావూరుజిల్లావారి సన్మానము
తంజావూరు, సెప్టెంబరు 30:—రాండుటేలులు సభకు సభ్యుడుగా నాహ్వానింపబడిన శ్రీయుత ఏ టి. పన్నీర్ సెల్వంగారిని సన్మానించుటకై తంజావూరు జిల్లా ప్రజలలో సభ జరిపిరి. కలెక్టరు భారత్ గారు సభకధ్యక్షతనహించిరి. పన్నీర్ సెల్వంగారు తమకీయబడిన స్వాగతప్రకటనకు సమాధానమిచ్చుచు కృతజ్ఞసంఘము తరపున ప్రతినిధికాబోవుచున్నాను. భానుమొత్తముమీద బాతీయతేమమును మనస్సులో నుంచుకొనియే రాండుటేలింసభలో పని చేపడనది. కలెక్టరుగారు వారి నభినందించు మొత్తముమీద బాతీయభివృద్ధి కడ్డమరానంత వరకు సాంఘికాభిమానము మంచిదే యనిపో కాని యీదారి తప్పినవోమాత్ర మది హానికరమనియు జెప్పిరి. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 30:—బారీచూయందు ఎక్సెల్సజా పోలీసువారు మద్యవ్యాపారమును రహస్యముగ దొంగతనముగ జరుపుచున్నవారిని 72 అరెస్టుచేసిరి. సాలవడ్డవన్న 62 గాంతుల మద్యము మున్నగు వస్తువులను తీసికొనిరి. (ఆ. ప్రె.)

సిన్హ, జులై 1:—వైత్త్యోద్ధు సభ్యులకు హేమముగారి భార్య నేడు ఉదయం చనిపోయెను.

గాంధీ మహాత్ముని జన్మదినము

“గ్రామయిక్ రోలెందుగారిని గూర్చి తలచు నపుడు, నేను టాల్ స్టాయిని గూర్చి తలచుచెదను. లెనిన్ ను గూర్చి తలచుచున్నపుడు, నెపోలియనును గూర్చి తలచుచెదను. గాంధీని గూర్చి తలచునపుడు ఏనుక్రీస్తును గూర్చి తలచెదను. ఆయన జీవితమును గాంధీ అనునందుచున్నాడు. ఆయన మాటలనే గాంధీ ఉచ్చరించుచున్నాడు. గాంధీ బాధననుభవించుచున్నాడు, యత్నించుచున్నాడు. భూతలమున భగవద్రాజ్యమును స్థాపించుటకుగాను ఏదియో యొకరోజున గాంధీ గౌరవముతో తన ప్రాణము నర్పించును.” — రివరెండు డాక్టరు జె. హెచ్. హోమ్స్.

గాంధీమహాత్ముడు 1869 సంవత్సరమున ఈ నాడు అవతరించెను. నేటితో మహాత్మునికి అరువదియొక్క సంవత్సరములు పూర్తియై అడవది రెండవ సంవత్సరము ప్రవేశించును. ఆయన 35 జీవితమునంతను సత్యాగ్రహణకై గడపెను. మహాత్ముడు తన స్వీయచరిత్రయందు సత్యాగ్రహణ ప్రయత్నములను అతిశయోక్తు లెవ్వియు లేకుండ, మానవకోటియొక్క తరణోపాయమునకై లిఖించెను. సత్యము-అహింస మహాత్ముని ప్రధాన కవచము. దీనిని ధరించి, మహాత్ముడు ఇంతవరకు మానవసముద్ధరణమునకై పాటుపడియుండెను.

సత్యము గాని, అహింస గాని, సూతనధర్మములు గావనియు, అన్ని మతములును వీని నామోదించి యుండెననియు, ప్రాతవిషయములనే మహాత్ముడేకరువు బెట్టెననియు, చులకన జేసెడివారుందురు. కాని, ఈ రెండుధర్మములును ఆధునికయుగమునందు మరుగుపడియున్నవి. మానవవ్యవహారములందీ రెండుధర్మములును ఉపయోగపడుటలేదు. ఏదో యొకవిధమున అన్యప్రదేశాక్రమణము గావించుటయు, దానిని ఏతరుననయినను కాపాడుకొనుటయు, మామూలయినవి. ఇట్టిదుస్థితి పెచ్చుపెరిగి, తుడకుగత యూరపియను సంగ్రామముక్రింద పరిణమించెను. దీనికి పిమ్మట, లోకము కన్నుల తెరచెను. మానవవ్యవహారములను పలుబలుము, మంత్రాంగములమూలముగ గాక, వేరొక సాధనద్వారా నిర్వహింప నవసరము గలదను సత్యము పొడగట్టెను. స్వయంనిర్ణయమనియు, యుద్ధబహిష్కార మనియు, ఆయుధవిసర్జన మనియు, పదజాలము పైకి వచ్చెను. కాని వీని కన్నిటికిని ఆధారభూత మగు ఆత్మపరివర్తనమును మానవకోటి ఇంకను తిన్నగ గుర్తించలేదు. ఇయ్యది సత్యఅహింసాసాధనములవలన గాని

చేకూరదను సత్యమును పాశ్చాత్యజాతు లింకను గుర్తించలేదు. ఈ రెండుధర్మములమీదను ఆధారపడి ప్రపంచశాంతిని కాపాడవలయు నను భావ మింకను ప్రబలలేదు. గాంధీమహాత్ముడు మున్నుండు గా హిందూదేశ తరణోపాయమునకు ఈ రెండు ధర్మములను ఆధారముగ దీసికొని, తద్వారా లోక కళ్యాణమునకు మార్గము జూపుటకు నిశ్చయించెను.

సత్య అహింసాధర్మపు పటిమ రానురాను పొడగట్టుచున్నది. ధర్మగాని సంభవించినపుడు, పరమేశ్వరుడు అవతరించి ధర్మసంస్థాపన గావించు నను శ్రీకృష్ణునివచనము ననుసరించి, లోకము నందు విస్మృత మయిన సత్య అహింసాధర్మమును పునఃప్రతిష్ఠించుటకు, మహాత్ము డవతరించె నని లోకము గుర్తించుచున్నది. ఇంగ్లండునం దింకను రాజకీయపరిస్థితులవలన, మహాత్ముని శ్రేష్ఠతను గుర్తించకపోయినను, అమెరికా, జర్మనీ, ఫ్రాన్సు మున్నగు నాగరికదేశము లన్నిటియందును మహాత్ముని గొప్పతనము గుర్తించబడుచు నె యున్నది. రొమెయిక్ రోలెండు మున్నగు తాత్వికవేత్తలు, మహాత్ముని సందేశమహిమను కొనియాడుచు, గ్రంథములను తచిందీరి. అమెరికాలో మహాత్ముని సందేశము నధికముగ గౌరవించుచుండుటచే, హిందూదేశము పట్ల గూడ సానుభూతి ప్రబలుచున్నది. ఇయ్యది కొందరు ఇంపీరియల్ మతావలంబులకు సంకటముగ నుండి, వారు ప్రతికూలప్రచారము గావించ మొదలిడి, విఫలమనోరథు లగుచున్నారు. సత్యపు దివ్యజ్యోతి ముందర, ఇట్టిప్రచారము నిలువదని, వీరిపుడు గ్రహించుచున్నారు. 1922 సంవత్సరము మార్చి 18 వ తేదీని జరిగిన కేసు విచారణలో మహాత్ము డ్దీక్రిందిరీతిని న్యాయాధిపతికి విన్నవించెను :

“నాపై దయభావగోరను. నాచర్యను సమర్థించుటకు నేను బూనుకొనను. న్యాయశాస్త్రము నందు గొప్పనేరముగను, నాదృష్టికి మాత్రము పొడని ఉత్కృష్టధర్మముగను గనుపించెడి చర్యకు ఎట్టిఘనతమమగు శిక్ష గలదో, అట్టిశిక్షను విధింపవలయు నని నేను గోరుచున్నాను. న్యాయాధిపతి, మీ కొక్కటేమార్గము గలదు. మీ ఉద్యోగము నయినను విసర్జింపవలయును. లేనియెడల నాపై తీవ్రతమ మగు శిక్ష నయినను విధింపవలయును.”

న్యాయాధిపతి బ్రూముఫీల్డ్ గారు మహాత్మునికి ఆరుసంవత్సరముల శిక్షను విధించుచు ఈ తీరున పలికెను:—

“గాంధీ, మీరు నేరము నంగీకరించుటవలన, నాపని సులభ మయ్యెను. కాని న్యాయ మగు శిక్ష ఏదియో నిర్ణయించుట, చాలకష్టమయినపని. న్యాయ శాస్త్రము వ్యక్తులను గౌరవింపదు. అయినను, నే నింతవరకు విచారించినట్టిగాని, ఇకముందు విచారింపబోవునట్టిగాని వ్యక్తు లందరకన్న, మీరు భిన్నులను సంగతిని నేను గుర్తించుటకు నుండజాలను. కోట్ల కొలది జనులదృష్టిలో మీరు గొప్ప దేశభక్తులు. ఉత్కృష్ట నాయకులు. రాజకీయ విషయములలో మీతో నేకీభవింపనివారు గూడ మిమ్మును ఉత్తమాధర్మ ప్రేమితులనియు, పవిత్రజీవను లనియు, ఋషితుల్యు లనియు, భావింపచున్నారు. కాని, ఒక్కసందర్భమును మాత్రమే నేను విచారింపవలసి యున్నది. ఇంకొక సందర్భముగూర్చి నిర్ణయించు

టకు గాని, విమర్శించుటకు గాని, నేను బూనుకొనను. అది నా విధియు గాదు. న్యాయ శాస్త్రమునకు బద్ధుడయిన వ్యక్తి ఎవరయినను దానిని ఉల్లంఘించినపుడు, ఏవిధమున నిర్ణయింపవలెనో అటులనే నేనీవిషయమును గూడ నిర్ణయింపవలసియున్నాను. దౌర్జన్యము పనికిరాదని మీరు సతతము బోధించినసంగతిని నేను మరవలేదు. దౌర్జన్యమును నివారించుటకు గూడ మీరు చాల శ్రమపడితి రనిగూడ నాకు నమ్మకము గలదు..... మీకు శిక్ష విధించునపుడు పండ్లెండుసంవత్సరముల క్రిందట మరియొక కేసులో జరిగినసందర్భములను నేను ఆధారముగ దీసికొనుచున్నాను. ఈ శిక్షను క్రింద విచారింపబడిన బాలగంగాధరతిలకుగారికేసు అని నాయర్థము. వారిపై ఆరుసంవత్సరముల విడిఖయిదు విధింపబడెను. మిమ్మును తిలకగారిని ఒక్కతరగతిలో చేర్చుట, న్యాయముగాదని మీరు తలంపరని భావించెదను. అందుచే మీపై ఆరుసంవత్సరముల శిక్షను విధించుచున్నాను. ఇట్టిశిక్షను విధించుట నావిధియని తలంచితిని. హిందూదేశపు భావిపరిస్థితులలో మీ శిక్షాకాలమును తగ్గించి మిమ్మును విడిచిపెట్టుటకు వీలగు నని, ప్రభుత్వమువారు తలంచునెడల, నా కన్నను నెక్కువగ సంశయించువారికొక దండరు.”

న్యాయాధిపతి శిక్షను విధించినపిమ్మట, గాంధీ మహాత్ము డిటుల ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను:

“కీర్తిశేషు లగు లోకమాన్య బాలగంగాధర తిలకుగారి విచారణను మీరు జ్ఞాపకముజేసి నన్ను గౌరవించినందుల కొక్కమాట మాత్రము జెప్పవలసియున్నది. ఆ మహామహునితో నాపేరు జత జేర్చినందుకు, నాకిపు డధికగౌరవము చేకూరె నని నే భావించుచున్నాను. శిక్షాకాలము, చాలతక్కువ యనియు, ఇంతకన్న తక్కువ శిక్షను ఏ న్యాయాధిపతియు విధింపజాలడనియు, న్యాయస్థానకార్యక్రమ మునకు సంబంధించినంతవరకు నా యెడల అమిత మర్యాద చూపబడెననియు, నేను జెప్పచున్నాను.”

ఇంతకన్నను ఉత్తమ పద్ధతిని ఏ కేసు విచారణయు ఇంతవరకు జరిగియుండలేదు. ఏనుక్రీస్తు విచారణలో గూడ నింతటి యున్నతభావములు గనుపించెనో లేదో, చెప్ప వీలులేదు. మహాత్ముని ధార్మికమహిమ వైవాక్యములలో గనుపించుటయ గాక, న్యాయాధిపతి గూడ మహాత్ముని హృదయమును గ్రహించి, వారియెడ జానవలసిన గౌరవమును జూపిరి. లోకమాన్య తిలకు గారిని, గాంధీమహాత్ముని ఒక్కతరగతిలో జేర్చిరి. హిందూ దేశమునందు ఆధునికయుగమునం దుద్భవించిన ఘోరమహులలో తిలకు, గాంధీగార్ల కన్నను, ప్రపంచమునం దెక్కడనయినను శ్రేష్ఠులగు నాయకులు బయల్పెడలరని, చెప్పటకు వీలు గనుపింపదు. లోకమాన్య తిలకు బోధించిన స్వరాజ్యమంత్రమును, గాంధీమహాత్ముడు భారతీయు లెల్లరును జపించి అనుష్ఠించు నటుల జేసెను. స్వరాజ్యము సిద్ధించిన పిమ్మట, ఈ యిరువుర నాయకులను భారతదేశము సర్వదా సంస్మరించుచుండగలదు. భారతదేశమే గాక, మానవకోటి యంతయు వీరిని స్మరించుచుండ గలదు. అట్టిమహామహుని జన్మదినమును నేడు ఆసేతుహిమాచలమును జరుపుచున్నది. మహాత్ముని రాజకీయ సిద్ధాంతములతో గాని, సాంఘిక, మతసిద్ధాంతము

అతని యనుచగు లగు ముఖ్యనాయకులును నిర్బంధింపబడియున్నారు. నేటిదినుము, మహాత్మునివైఖరిని బ్రటిష్ ప్రముఖులు పూర్తిగా నిరసించుచున్నన, ప్రస్తుత విపరీత దోలగిన పిమ్మట, మహాత్ముడు లోకరక్షకు డని ఇంగ్లండుతోగూడ నాగరిక ప్రపంచము కొనియాడక మానదు. సరిగ్గనపయమున, హిందూ దేశమునందు ప్రజలు తమ మనోనిగ్రహమును కోల్పోవకుండ కాపాడి, లోక కళ్యాణమునకు మహాత్ముడు తోడ్పడె ననియు, హిందూ దేశమున సామన్యపరిష్కారమునకే గాక, ప్రపంచసమన్య పరిష్కారమున కలరెకును, మహాత్ముడు అమూల్యసాధనమును పొంది, మానవ కోటి నుద్ధరించె ననియు, అంగీకరించెడికాలము త్వరలో నరుదెంచక మానదు. ఇకనయినను లేమి ప్రభుత్వమువారు మహాత్మునితో నమాధానము, హిందూదేశమున శాంతిసాఖ్యములను శాశ్వతముగ నెలకొల్పుటకు బూనకొనుచో, అఖండ గౌరవము బడసెదరు. అట్టి పరిగ్గమున మీరు త్వరలో నవలంబించెదరు గాక ననియు, గాంధీమహాత్మునకు పరిమేళ్యుడు స్నేహితురాయోములను ప్రసాదించుచు గాక పునియ

పు ర్యపు ఇంజీనూరింగ్ యగు బర్క్-న్
హెడ్జు ప్రభువుగారు, స్థాపించినము తమ అనువు
లను బాసిగి. చనిపోవునట్లే వీరికి ఏబదియేనిమిదినం
వత్సరములుమాత్రమే. వీరి కిటీవల జబ్బు నిమగ్నమై
నని వినవచ్చెను గాని, మరల నది తిరుగబెట్టి వారిని
మృత్యువాతబడ సేను. ఇతరరంగములలో వీరెట్టి
సామర్థ్యమును, ఇండియామంత్రిగ నున్న
నాల్గనంపల్లెము లనగ; 1914 మొదలు 1918 సం
వత్సరమువరకు వీరు గాంధీజీ ముఖమును మరి
యొక ఇండియామంత్రిగాంచలేదని చెప్పవచ్చును.
హిందూ దేశమును వీరు ఆటవస్తువుగ పరిగణించి
ఉపన్యసించియుండిరి. అనాగరికులగు భారతీయులు
స్వపరిపాలనమున కెన్నడును అర్హులు గాజాల రను
రీతిని వీరు ప్రసంగించుచువచ్చిరి. వీరి ప్రసంగములు
మితవాదులకుగూడ వెగటుబుట్టించెను. వీరు గావించిన
అపకారములలో కెల్ల సైమను కమిషను
నియామకము, ముఖ్యమయినది. దీనిని వీరు నియ
మించి యుండనిచో, ది|| బ|| రంగాచార్యులుగారు
దెలిపినటుల, హిందూ దేశపరిణామము వేరువిధముగ
నుండెడిది. ఇంతటి విషమస్థితి జనించెడిది గాదు.
లేబరుషక్షనాయకు లగు మాక్స్ నాల్డుగారి అంగీ
కారమును గూడ వీరికమిషనుపట్ల బడసియుండుట
జూడ, వివిధషక్షనుల నాయకులను వీరు ఎటుల
వశపరిచి కొని రోయాహింపవచ్చును. లేబరు
షక్షము అధికారమునకు వచ్చినపిమ్మట, వారి
కీ సైమనుకమిషను తీవ్రప్రతిబంధకముగ పరిణమిం
చెను. దేశమందంతటను జాతీయభావమును ప్రజ్వ
లింపజేసి, స్వాతంత్ర్యేచ్ఛను వ్యాపింపజేయుటకు,
బర్క్-హెడ్ ప్రభువుగారు తోడగుటచే, వీరు
హిందూ దేశమునకు పరోక్షముగ ఉపకార మొనర్చి
రనియే, భావింపవచ్చును. కర్ణాటప్రభువుగారు, పంగ
దేశవిభజనముద్వారాను, బర్క్-హెడ్ ప్రభువు
గారు సైమనుకమిషను నియామకముమూలమునను,

మనకు మహాపాపము గావించిరి. పరిత్రాసమున నేకాశయమును గావించుటకు మీరు కలసిరి. బర్మె-కొ-హెడ్డు ప్రభువుగారు ఏ వాడును సైమను కలషనును నియమించిరో, నావాను కమిషనును సఫలపరచి రనుటకు అదియము లేదు. మీందు దేశమునకు స్వపరిపాలనము శాశ్వతముగ లభింపకుండుటకు వలయుమార్గములను మీరు నిరూపించి, ప్రస్తుతించిరి. బర్మె-కొ-హెడ్డు ప్రభువును బిరుదుగాకముందు, యఫ్. ఇ. స్మిత్తు అను ఒకగుచుంకిరి. మీరు గొప్ప న్యాయవాదులనియు, న్యాయాధికతులనియు, పేర్కొనిరి. వ్యక్తిదూషణలో వీరికి గలపాండిత్యము తెలియకరికి లేదను కీర్తిని గడించిరి. వీరికి ప్రబల శత్రువులను, మిత్రులును గూడ గలరు. మీరు న్యాయవాదిగ అధికధన మార్జించిరి. ఇండియామంత్రిగ వీరికి జీత మేమాత్రము సరిపోవదయ్యెను. మీరు పత్రికలకు వ్యాసములవ్రాసి సంపాదించుట పనికిరాదని, ప్రధానమంత్రి నిషేధించుటచే, మీరు ఇండియామంత్రిపదవిని విసర్జించి, వ్యాపారమునకు గడంపధన మార్జింప మొదలిడిరి. ధనార్జనము, వీరికి ప్రధానలక్ష్యమయ్యెను. శౌరవపదవులను పితృతగైకొనెయకుండిరి. మీరు స్మిత్తు అనుపేరుతో వ్యవహరించుచున్నపుడు, ఇర్రెండుకు స్వచ్ఛందమున నొనగకుండ నిరోధించుటకై కార్మకులు గలసి ఆస్మిత్తుప్రభుత్వమువారిపై ధ్వజమెత్తిరి. కాని యూరపియను సంగ్రామము ఈ సమయముననే సంభవించుటచే, వీరిప్రయత్నములు అనిపించెను. వీరి ప్రాతికూల్య మెటులును, ఇర్రెండుకు తుదకు స్వాతంత్ర్యము లభించెను. హిందూ దేశమునకు, మీరుపెట్టినయడ్డులు గూడ త్వరతో దొలగి, స్వేచ్ఛ లభింపక మానదు. మీరు గొప్ప వక్తలు. కొందరు తమ సానుభూతివలన, ఆస్య దేశముల స్వేచ్ఛకు తోడ్పడెదరు. మరికొందరు తమ నిరోధములవలనగూడ స్వేచ్ఛాప్రాప్తికి తోడ్పడుచుందురు. బర్మె-కొ-హెడ్డు ప్రభువుగారు కడపటి తరగతిలోనివారు. హిందూదేశము స్వేచ్ఛను బడసినపిమ్మట బర్మె-కొ-హెడ్డు ప్రభువుగారు నలిపిన మహాపాపకారముకు స్పృహింపకమానదు. బర్మె-కొ-హెడ్డు ప్రభువుగారికి, అర్హతాంతి గలుగుగాక!

అలహాబాదు పత్రికల సానుభూతి

అహబాదు, అక్టోబరు 2:—బర్మె-కౌహెడ్ ప్రభుత్వ
గారి మరణమును గూర్చి వ్రాయుచు, “రాజ్యాంగ
వ్యవహారములందును, స్వాధికారాన్ని వ్యవహరి
ములందునుగూడ బర్మె-కౌహెడ్ ప్రభుత్వ తన సమకాలికుల
యందు అత్యున్నత ప్రతిభావంతులలో నొక్కడైయుండె” నని
తీవ్రమైన ప్రతిక ప్రకటించుచున్నది.

ఈ సందర్భమున పయోనీర్ పత్రిక యీ కేందినిధమున
చాయ్యుచున్నది.

“బర్మె-కొ-పాడ్ ప్రభుని మరణమువలన ఒక యుద్ధవిధి యొక్కేడ్ల పాటు ప్రాముఖ్యము వహించి యుండిన ఒక అసమాన ప్రతిభావంతుని బ్రిటిషు రాజకీయ రంగము కోల్పోవుచున్నది. ఆయనకు రాజకీయముగ గాని, మరియు యోధుడుగ గాని తీరనిస్వార్థ మేమియు లేదు, ఐనను నిరంతరము రాజకీయరంగ మందలి తన పురోగమనము పట్లనే ఆయన శ్రద్ధ వహించి యుండువాడు. ఏది యెట్లైనను, బర్మె-కొ-పాడ్ గారి మరణమువలన బ్రిటిషు ప్రజలు అసమాన డను నొక సాహసభావిన నొక లోకపురుషునిని, (అ. పై.)

అక్టోబరు 1:—ఈదిగువరికి వర్ష ముకురి సెను:—కృష్ణవో
8 అం. అక్టోబరు-2, మింబు 1, అమహారెడ్డు, విల్లిగిరియాపా
యింటు $\frac{1}{2}$, దిట్లగూరు 4, దుద్దిరి 3, చిటగాంసు 2, శివసాగర్
 $1\frac{1}{2}$, నారాయణగంజి వాజారిబాగు, చిరపుంజి 1, సంబల్పూరు
3, అలవోబాదు $\frac{1}{2}$ మొంగళూరు 4, తిరుచనాపల్లి, మదరాసు
2, వెల్లూరు $1\frac{1}{2}$ బెంగళూరు 1, బెల్లం, కొచ్చిను, బెల్లారి, మచి
లీపట్నం, కలింగపట్నం, మెర్కర $\frac{1}{2}$, కాళిటటు, మానూరు
అంగుళములు. (అ. పి.)

కర్నూలు జిల్లాలో

ఉచితముగా క్వెస్టా పంచిపెట్టడమవును

సంద్యాల, శిరువెళ్ల తాలూకాల గమనింపుడు

(గాడిచర్ల హాసినర్యోత్తమరావుగారు, ఏం. ఏ.)

కర్నూలు జిల్లాలో అనేక భాగములు మలేరియాజ్వరముచే బాధపడుచుండుట లోక మెరుగును. వేదరికము మలేరియా ఇది రెండును మన సామ్యు. ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు ఉచితముగా క్వెస్టా పంచిపెట్టుట కేర్పరచి 1922 వ సంవత్సర ప్రాంతమున మనజిల్లాలో ఒక్క కోవెలపట్టణతాలూకాకు మాత్రము పదుపాయము జరిపియుండినారు. నేను కాన్సిలు ప్రజేరించినది మొదలు మానుకొనువరకును మన జిల్లాలోని ఇతర తాలూకాలకు వసతి కలుగజేయుననినదని పోరుపెట్టితిని. పట్టుకుదకు ప్రభుత్వాధికారులు మనకష్టములను గుర్తించి సంద్యాల, శిరువెళ్ల తాలూకాలకు ఇకమీదట ఉచితముగా క్వెస్టా పరఫరా చేయుటకు నిశ్చయించినారు. గ్రామాధికారులయొద్దను సంద్యాల శిరువెళ్ల తాలూకాలలోని లోకల్ బోర్డు మునిసిపల్ ఆను పత్రులలోను, ముద్దూరు శిరువెళ్లలోని రూరల్ డిస్ట్రిక్ట్ సెంట్రల్ లోను సంద్యాల శిరువెళ్ల తహసీల్దారులు సబ్ మేజిస్ట్రేటులు, ఫారెస్టరీజులు, తాలూకాబోర్డు ప్రెసిడెంట్లు, హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టరులు, బోర్డు స్కూలుల మేస్టరులు, ఖిరందరివద్దను ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకు క్వెస్టా ఉంచడమవును. సంద్యాల డాక్టరు రామభద్రయ్య, మత్తాలపాడు డాక్టరు కామయ్యయ్య, రెవరెండులు ఎమ్మెటు, ఆస్టినులు క్వెస్టా ఉచితముగా పంచిపెట్టుటకు విచ్చికాధికారులుగా నియమితులయియున్నారు. రోగిగడితులు ఇందులో ఎవ్వరవద్దకు పోయినను క్వెస్టా ఉచితముగా ఇయ్యగలరు. ఊహ జ్వరముల కాలముకాబట్టి ఇప్పటికప్పుడే క్వెస్టా సంద్యాల హెల్త్ ఇన్ స్పెక్టరుగారికి సబ్ ఆయిట్టు తెలియమన్నది. తక్కినవారును త్వరలో తెప్పించుకొందరుగాక. ఈ సంగతిని చదువునట్టివారు దయచేసి యీ విషయమును బీదపాదలందరికిని తెలియజెప్పి పుణ్యము కట్టుకొందురుగాకయని ప్రార్థించుచున్నాను.

కడపజిల్లా కమలాపురం తాలూకా

పాలగిరిగ్రామం భీమేశ్వర సమాజమువారు

24-8-80 తేదిన పాలగిరి గ్రామంలో మద్యపానం నిషేధమునకై ఖద్దరు అభివృద్ధికై పగలు 12 గంటలకు సభ జరుపబడెను. అందులో మొంబర్లుగా నేర్పడినవారిపేర్లున్న కార్యదర్శిగా యేర్పడినవారిపేర్లున్న యాక్రింద సమూహపరచితిమి. 1 లక్ష్మి-రెడ్డి పుల్లారెడ్డిగారున్న 2 కోడూరు చన్నారెడ్డిగారున్న 3 బాలనారాయణరెడ్డిగారున్న 4 సేదరునూలు సాహెబ్ గారున్న 5 బైరెడ్డి గంగయ్యరెడ్డిగారున్న 6 చిన్నా నారాయణరెడ్డిగారున్న 7 యం. వోబిరెడ్డిగారున్న భీముడు

వీరిని మొంబర్లుగా నియమించిరి. ఈ మొంబర్లు మీటింగు జరిపి కార్యదర్శి అధికారమునకు నిలిచినవారు రాయవరం ను బృహత్తెట్టిగారు యం. చిన్న సుబ్బిరెడ్డిగారు.

ఈసభకు అనేకులు వచ్చి సభ జరుగడముగా జరిగెను. మహాత్మాగాంధీకి జే అనేకబ్రతులతో సభ ముగింపబడెను. 12-9-80 తేదీ మొదలుకొని మద్యపాననిషేధమును గురించి గ్రామంలో యెక్కువగా ప్రబోధము జరుగుచు ఖద్దరు అభివృద్ధి భోజనములుగా పెరిగిపోవుచున్నది. రాటుములు యెక్కువగా తయారు అవుతున్నవి. వ ద్యపానమును ఖద్దరునుగురించి ప్రతివారుకూడ ప్రమాణము చేసుకొని దీక్షతో వున్నార. ఈ గ్రామంలో ఆదిఅంధులు సహ సభకు వచ్చి త్రాగుడును వదలి వారి కలకట్టుదిట్టములతో మెలంగుచున్నారు. ప్రతి కలమువారుకూడ కట్టుదిట్టముతో నిలిచియున్నారు.

గంగి శెట్టి.

లాలా అచిల్ రాంగారు

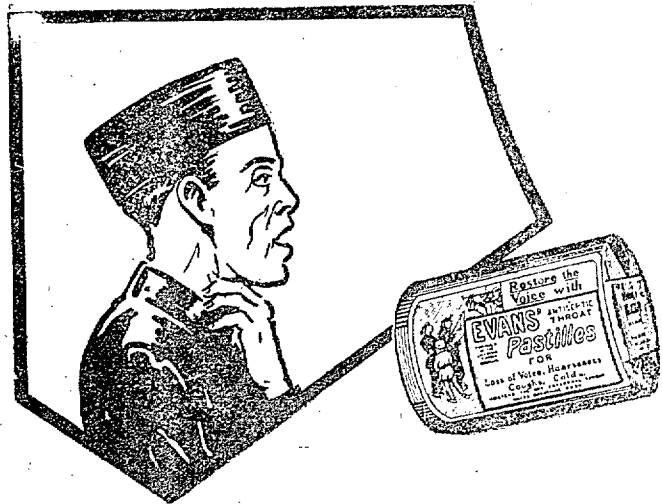
మన్నూర్, సెప్టెంబరు 28:—సర్వెంటు ఆఫ్ ది పీపిల్స్ సొసైటీ (ప్రజా సేవకుల సంఘము) సభ్యుడగు లాలా అచిల్ రాంగారు బి.ఏ. గారు స్థానిక కారాగృహమునకు కొనిరాబడిరి. వీరు తుల్యవాగ్ధితో బాధపడుచున్నారని తలపబడుచున్నది. కారాగృహ వైద్యులు వీరికి చికిత్స గావించుచున్నారు.

(ఫీ. ప్రె.)

ఖాన్ పూరులో అరెస్టులు

ఖాన్ పూర్, సెప్టెంబరు 30:—విదేశీవస్త్రముల విక్రయించిన మేధురాజ్ హార్వారియల్ కంపెనీవారు దుకాణము వద్ద నిన్నటిరోజుననుండియు పికెటింగు మరల ప్రారంభమయినది. ఇంతవరకు పదుగురు వాలంటీరులు అరెస్టు చేయబడిరి. ఇంకనూ పికెటింగు జరుగుచున్నదిగాన, అరెస్టులుకూడ ముందు ను జరుగవచ్చును.

(ఫీ. ప్రె.)

అవి మీ గొంతునకు సుఖమునిచ్చి దగ్గును నివారింప చేయును.

దగ్గుచాల హానికరమైనదియు, ఆసంతోషకరమైనదిగా యున్నది. అది గొంతును పుండుచేసి క్రమముగా న్యూమోనియా మొదలగు వ్యాధులుగా నృదిపొందించును. ఇవాన్స్ పాస్టిల్స్ నీకు తక్షణమే శుభము యిచ్చును. ఈ యింపైన పాస్టిల్స్ ను నేవించినయెడ నీకుండు గొంతుపుండు, దగ్గు వీటిని నివారింపచేయును. అది జుర్రు, రొమ్మురడిసములకు కూడ అమూల్యమున బౌవధము. “ఇవాన్స్ పాస్టిల్స్” క్షుణ్ణి పోకుండ చేసెడు పదార్థము గనుక అది పురుగులల్ల గలగు ఆట్యువ్యాధులకు అపేయము. అది ప్రపంచములో గల ఒక గొప్ప హానెపిటలులో నుండి గొప్పముత్రముచే తయారుచేయబడినది. దానిని అనేకలు పెక్కుచోట్లనుండు వాడి దానియొక్క సలితమును అనుభవించిరి.

EVANS' ANTISEPTIC THROAT PASTILLES

ఇవాన్స్ సన్స్, లెన్చర్ అండ్ వెబ్,

లివర్ పూల్, లండ్ లండను.

619

ZENITH DRAKSHASAVA.

జెనిత్ ద్రాక్షాసవ

పసివారికి, ముసలివారికి, ధనవంతులకు, బీదవారికి మంచివుష్టిని, ఆకలిని గలిగించునట్టిదాని. మెదడునుమయోగించి పని చేయువారందరికిని అమోఘమైనది. దగ్గు, ఉబ్బసము, నిద్రలేమి, మామూలుగా గలుగుదుర్చులత్వము, పొండురోగము, రోగము, స్వస్థపడుచున్న వారు, మామూలుగానున్న ఆరోగ్యముభివృద్ధియగుట వగైరాలకు తప్పక గుణిమిచ్చు నివారిణి. ఇదే ప్రకారముగానుండు వాటిని చూచి మోసపోకుడు. జెనిత్ మార్కును చక్కగా గమనింపుడు. ఇది ఇండియావైద్యశాస్త్రము ననుసరించి పరిశుద్ధతకు, శుద్ధిత్వమునకు అనవాలు. ఒక క్యార్టరు బుడ్డిని వాడిమాడుడు.

ధరలు:— 8 బెస్సులు రు. 0-12-0, 16 బెస్సులు రు. 1-4-0, 24 బెస్సులు రు. 1-1-0.

సోల్ ఏజంట్లు:—

CANTAN & Co.,

P. B. No. 236, MADRAS.

2

జిల్లాయందంతట ఏజంట్లు కావలెను.

బరద్వాసులొ ఒక పోస్టులు వోవర్సీరు

బలవస్త్రణము

1200 రూపాయలు పోవుట

బరద్వాసు, సెప్టెంబరు 30:—సెప్టెంబరు 24 వ తేదీని బరద్వాసు చి స్టాఫీనునుండి పోస్టులు ఓవర్సీరు మణ్డ్ర మోజీ గారు 1200 రూపాయలు తీసికొని ఒక వ్రాంచి పోస్టాఫీసు వారికి ఆ సొమ్ము లిచ్చుటకు బయలుదేరెను. దామోదరుపూటు కు రెండుమైళ్లదూరమున నొక మర్రిచెట్టుకు ఆటని శేవము క్షేలాడ దీయబడి యుండెను. అతని తలపొగతోనే అతనిమెడ కు ఉరివేయబడెను. ఆ శేవమును బరద్వాసుకు తీసికొనిరాగా పోస్టుమాస్టరు గుర్తించెను.

(ఆ. ప్రె.)

వర్తకులను భయపెట్టుట

ఖాన్పూర్ కాంగ్రెసువాదులు తా మేమియు

నెరుగమనుట

ఖాన్పూరు, సెప్టెంబరు 30:—విదేశీవస్త్రముల సమ్మి నవో మీదుకాణములపై బాబులు వేసెదమని, భయపెట్టెడి యుత్తరములు కొన్ని ఖాన్పూరు బట్టలవర్తకుల వ్రాయబడె నని కలకత్తాయందలి హిందీ దినపత్రికయగు ‘నిశ్చయి’లో ప్రకటింపబడిన వార్త విషయములో తమ కెట్టి సంబంధమును లేదని కాంగ్రెసు యధికారులు సుమారుచున్నారు. బట్టల వర్తకులు తమ్ము సంజాయిషీ యొసంగునని కోరియుండి రనుటయు వాస్తవముగాదు.

(ఫీ. ప్రె.)

ఆర్ 101 విమానము ఇండియాకు వచ్చే శనివారము

బయలుదేరును.

కె. టి. పాల్-గాంధీసమావేశము

బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నమమింపకుండుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 30:—రాజకీయపరిస్థితులకు గూర్చి గాంధీజీతో తాను మట్లాడుట కవకాశమియ్యలయునని అఖిలభారత కై స్తవసంఘమువారు కోరినకోరికను బొంబాయి ప్రభుత్వమువారు నిరాకరించినది. కె. టి. పాల్ గారు కోరి వున్నారు. ప్రస్తుతములో గాంధీగారితో సంప్రదింపుట కలుగబోవు ప్రయోజనమేమియునుండదని ప్రభుత్వమువారు తెలిపినకూడ వారు చెప్పిరి. పాల్ గారు బొంబాయి పేరిట సభకు ప్రతినిధిగా బోవుచున్నారు.

(ఆ. ప్రె.)

షోలాపూరులో కోర్టును తగులబెట్టిన కేసు

9 మంది ముద్దాయిలలోను ఒక్కఁడు మోత్రడే దోషినని యొప్పుకొనెడు

షోలాపూరు, సెప్టెంబరు 30:—షోలాపూరులో కోర్టును తగులబెట్టిన కేసులో 9 మంది ముద్దాయిలు ప్లేటుమెంటుచేయిచ్చిరి. వారిలో 9 వ ముద్దాయిలపై ప్లేటు కేసుండియును తాము నిర్దోషులమనియే చెప్పి. జిల్లా జడ్జి కోర్టు తగులబెట్టిన నంపులో తానుకూడ నుండిన 9 వ ముద్దాయి చెప్పిన నేను చెరసాలలోనుండగా పోలీసు సబ్ యిన్ స్పెక్టరు షోలా గారు నావద్దకువచ్చి దోషము నొప్పుకొననలెనని నాతో చెప్పెను అని 9 వ ముద్దాయి చెప్పెను.

(ఫీ. ప్రె.)

ఖాన్పూరులో గాంధీవాసరము

ఖాన్పూరు, సెప్టెంబరు 30:—అక్టోబరు 5 నుండి 10 వరకు విదలు గాంధీవాసరము జరుగవచ్చును.

చెన్నపురి కార్యరేషను

సాధారణ సమావేశము

అధ్యక్షులకు పిఠావులు

చెన్నపురి కార్యరేషను సభ్యులు నిన్నటి సాయంత్రం 8వ గంట నుండి ది. బి. వి. రాయస్వామియ్యదియగు గారి ఆధ్యక్షతన సమావేశమై మద్రాసు నందు వారు విమానములు దిగుటకు, నిలుపుటకు, స్టేషను నొకదానిని నిర్మించుటయును తీర్మానమును ఆమోదించిరి. కార్యరేషను ఉద్యోగల వేతనములను పునః వివేచించి కొందఱు మెచ్చువేతనము లొసంగిరి. మరొకరి విషయముల చర్చించినది 2 సెల్ల సంచి ఆధ్యక్షులగుండి రొందుటేవిలు సమావేశమును ప్రతినిధిగ వెడలుచున్నది. ది. బి. వి. రాయస్వామియ్యదియగు గారిని ప్రకటించుచు సభ్యులు పిఠావులను ప్రసంగములు గావించిరి.

డి. యం. రేడుగార్ రీకండి తీర్మానము నుపపాదించిరి:—

1. చెన్న నగరమునందు ప్రస్తుతము ఉన్నట్టి వాయు విమానములదిగి, నిలచెడి స్థలము అనవశ్యముగనుండుటనుగూర్చియు, తగినంత వికాలముగ లేకుండుటనుగూర్చియు కార్యరేషనువారు ప్రభుత్వమువారికి తెలియజేయుచు, ఈ క్రింది సంఖ్యలనుబట్టి తగిలునంటి వాయువిమానముల స్టేషనునొకదానిని నిర్మించుటకు వెంటనే తగినసర్వ కృషివలసినదిగ ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నాడు. (1) భారతదేశపు వాయు సేవకు త్వరలో అభివృద్ధిచేసే బోధనలుబట్టియు, (2) చెన్న పట్టణము ద్వారా భారత దేశమున, సింహళదీవులను చెంటిని కలుపుటలను కలిగెడి ప్రాముఖ్యమును బట్టియు, (3) దక్షిణభారత సర్వమును చెన్న నగరము వాయు మార్గము నందు విమానములు నిలచెడి పొద్దుగ శివ్యములందులకును, (4) ప్రధాన వాయుమార్గ లాభములను దక్షిణ భారతదేశముగూడ అనుభవించుజేయుచు, ఈ ప్రాంతమువారి హక్కులు గోల్పోబడకుండునట్లు జేయుటకును ఇది అవసరము.

రేడుగార్ల వై తీర్మానము నుపపాదించుచు ప్రపంచము దంతటను కొలది సంవత్సరములనుండియు వాణిజ్య వ్యాపారావశ్యకతలను, తదితరములను ఆక్రమించు వాయుమార్గములను కలిగిన లాభములను వివరించుచు, చెన్నపురికిండువలన కలగ గల ప్రాధాన్యమును జాగ్రత్తగ గమనించువలెననియు ఎన్నటికైనను వ్యాపార సంబంధముగ విమానముల రాకపోకలు చెన్నపురికి లభించుటకును తగినవియు, ఇతరదేశములందు ముఖ్యముగ జర్మనీదేశమునందీ విమానవయాన మొంత యభివృద్ధిచందెనో, అమెరికా, ఆఫ్రికా ఆస్ట్రేలియా, యూరపుమున్నగు ఖండములం దెల్ల దేశములను సందర్శించు వాయుమార్గములెల్ల ఏర్పడినవివో, వానిలాభములను గమనింపవలెననియు పట్టిరి. ప్రస్తుతము కరాచీవరకును నెరుచున్న వాయుమార్గము తూర్పుదేశములనుండి జమానవరకును కలుపబడును. తగిన వసతులు లేనికారణముచే దక్షిణదేశ విమానావయాన సౌకర్యముల ననుభవించజాలసండు స్థితిని మన మూహించుకొనుచున్నాము. భారతదేశమున ఉత్తరమునుండి సింహళమునకు, వేయబోయిడి వాయు మార్గములందు బొంబయి సింహళ మార్గము ముఖ్యమైనదిగ నుండగలదు. చెన్న నగరమునందు తగిన విమానములు దిగి నిలచెడి వసతులు లేనిచో ఈ మార్గము పట్టుచు తీరము కాలిక్టో మీదుగ వేయబడుట సుభింశంకలను. బొంబయి కలకత్తలకు మార్గము వేయబడవచ్చును. కొంతకాలమువరకును చెన్న నగరమున వాయుమార్గపు సౌకర్యములే లేకుండ జోగిన్నాను. సింహళమునుండి కలకత్తాకు బోవు మార్గము చెన్న నగరము మీదుగ వెళ్లుచు అవశ్యకమైనప్పుడు ప్రస్తుతము చెన్న నగరమున కిద్దరుమానూరు దిగి, నిలుపుటకు తగిన వసతులు లేవు. కావున తగిన సదుపాయము సరియైన స్టేషనును నిర్మించగలందులకు వెంటనే ప్రయత్నము గావించవలెను: ద్రిటను ఇండియా దేశములకు గత వత్సరముందు వాయుమార్గము ద్వారా ప్రయాణముజేసినవారు 2159, మంది 90 లక్షల ఉత్తరములు వాయుమార్గము ద్వారా అందజేయబడినవి. ఇతరదేశములలో పోల్చి చూచిన ఈ దేశము గల ఇందులకై వెచ్చించు ధన మత్వల్యము. ప్రతి దేశమునందు వాయుమార్గ మభివృద్ధిచందుటకు ఆయా దేశముల ప్రభుత్వముల ధనమొసంగి ప్రోత్సహించియున్నవి. అమెరికా సంయుక్త రాష్ట్రములు సంఖ్య 67 కోట్ల రూపాయలను వెచ్చించును; హిందూ దేశములో 5 లక్షలు మాత్రమే వెచ్చింపబడుచున్నవి. జర్మనీ దేశమునందు రొండు ఎన్నిగలవో దాదాపు అన్ని కార్యముల మార్గములు గలవు. కావున భారతదేశమునందు యావశ్యకత ఎంతయో నికలది కట్టిరి ఇందులకై యొక సంఘమును నియమింపదగు నని నిశ్చయించిరి.

శ్రీ టి. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, ఉపపాదనను బలపరచిరి.

వి. శ్రీకృష్ణశాస్త్రిగారును ఉపపాదనను బలపరచుచు ధి. మనన కార్యరేషను వ్యయముజేయవలసిన అగత్యములేద

నియు అందుచే నేకగ్రీవులు ఉపపాదన ఆమోదించబడతగు ననియు పట్టిరి.

అంతట ఉపపాదన ఆమోదించబడెను.

సినిమ బడ్జెటునందు అదనపు అంచనాలను వేర్వేరు కాఖ్యక్రింద సభ వారంగీకరించిరి.

క్రాంతవైద్యశాలలు

మాత్రె యందొక సిద్ధవైద్యశాలయు, వేయిద్దరములవద్ద ఒక ఆయుర్వేద వైద్యశాలయున్ను మాంబళమునందొక యానాని ఆస్పత్రియున్ను మాత్రముగ నిర్మించుటకై ఆయుర్వేద పట్టములు ఇందులకై ప్రత్యేకించబడిన రు 9 వేలలోనుండి వెచ్చించుటకు ఇదివరలో ఆమోదించబడినది. పన్ను ఆర్థిక విచారణసంఘమువారు శిఫార్సు జేసినందుచే, వై శిఫార్సును సభ వారామోదించిరి.

కార్యరేషను ఉద్యోగుల వేతనములు

కార్యరేషను ఉద్యోగుల వేతనములు, అలవెన్సులు మొదలైనవని అభివృద్ధినిగూర్చి విచారించుటకై సభవారిది వరలో నొకసంఘమును నియమించిరి. ఆసంఘమువారికి నివేదికను తయారుజేసి సభవారి కంపిరి. ఆ నివేదికయందలి నూచనలను సభవారి చర్చించి కొన్ని మార్పులతో ఆమోదించిరి.

ఫీబ్రవరిమాసములో జరగబోవు సమావేశము వరకును ఈనివేదికపై చర్చను నిలిపివేయవలెనని ది. బి. గోపతి నారాయణస్వామిశాస్త్రిగారి ప్రతిపాదన ఓడింపబడెను. మరొకావు స్ట్రెస్సు, కీల్పుకు పంపింగు స్టేషనులందు పనిజేయు వారలకును, లాగి నడుపువారు, జవాబు మొదలైనవారల వేతనములు అభివృద్ధిజేయుటకు సభవారు పట్టుకొనిరి. తక్కువ అధికారల పైకిలు అలవెన్సులు, శిక్షముల సభివృద్ధి జేయుటకు గావించబడిన నూచనలనుగూడ సభ్యులారామోదించిరి.

స్ట్రెస్సు ఆఫీసరుగానున్న శ్రీ మంతు నుబ్రహ్మణ్యంశాస్త్రిగారికి రు 75 ల అలవెన్సు అధికముగ నొసంగవలెనని శ్రీ పి. రంగనాథంశాస్త్రిగారు పాదించుచు కృష్ణస్వామిఅయ్యంగారు రివిన్యూ కమిటీ సరుగ నియమించబడుటచే వారికంటెను సీరియరు యుద్యోగి యగు నుబ్రహ్మణ్యంశాస్త్రిగారికి వ్యాయము జరిగియుండలేదనియు, అందుచే మెచ్చువేతనమునకు గలవారి హక్కుల ఉపేక్షింపబడరాదని యు పట్టిరి. ది. బి. గోపతి నారాయణస్వామి శాస్త్రిగారు రు 25 ల అలవెన్సును మాత్రమే యివ్వవలెనని వుపపాదించిరి. బి. జి. రు ఆహమద్ గారు ఉపపాదన నాజేసింపుచు ఒక యుద్యోగి మెచ్చువద్దగిరియమింపబడినంతమాత్రమునంతనితో సమానవేతనమును యితరులకుగూడ నొసంగవలెనని పాతకుము కాజాలని ఆజేసింది. తురకు శ్రీ. రంగనాథంశాస్త్రిగారి 75 ల ప్రతి పాదన పీకాయ, ది. బి. నారాయణస్వామిశాస్త్రిగారి రు 25 ల ప్రతిపాదనయే ఆమోదించబడెను.

ప్రభుత్వమువారివలన లభించు లక్ష రూపములరహము నుండి వివిధ దీవిజనులందు, ఫ్లవ్ ఆవుల త్రేటినులను (పాయి ఖానాద్దు) నిర్మించుటకు సభ్యులంగీకరించిరి.

అధ్యక్షుల కభినందనములు

యస్. యి శేషమ్మగారు అధ్యక్షులనుగూర్చి మాటాడుచు శ్రీరామస్వామిమొదలియారుగారు అధ్యక్షులగుండజాతిన కడపటి సమావేశమిదియైనందున అధ్యక్షులపదవిని చెండు సంవత్సరములు కడు సమర్థతతో నిర్వహించినందులకు కార్యరేషను వ్యవహారములం దత్యంతమగు శ్రద్ధ వహించుచు, అధ్యక్షుల పదవియొక్క గౌరవమునెంతయు సంతరించినదియు, అట్టివారు మరల అధ్యక్షులుగ నేర్పడుట కష్టమనియు పట్టుచు అధ్యక్షుల పుష్పచూలాలంకృతుల గావించిరి

జి. పి. నరేశ్వరగారు వైయభిప్రాయములతో తమ సంతృప్తిని ప్రకటించుట ఉచితమని పట్టిరి. ఆనేకమారులు క్షిప్త పరిశీలించు కడు చాకచక్యముతో మెలంగి సమాధానమునకు తీర్పుడి యుడిగియు, అట్టి సమరసభావమే కొలది మాసములలో వారు నిర్వహింపబోవు వ్యవహారములందుగూడ విశేషముగ సాయపడగలవని నమ్ముచున్నామనియు, సంపూర్ణముగ నేకభరించుచు శ్రీ ముదలియారుగారు తమవిధి నిర్వహణమునకు పాక్షిక విభేదభావముల కెన్నడును తావొసంగలేదనియు, ఈకాలమున అట్టి నిష్పాక్షిక స్వభావముకలర ని చెప్పజాలట గొప్ప ప్రశంసయనియు పట్టిరి వి. చక్రయ్యశాస్త్రి, పి. రంగనాథంశాస్త్రి, డి. యం. రేడుగార్లందఱో, కె. వెంకటస్వామి నాయుడు జి. శేల్వశాస్త్రి బి. రు అనామయ్య ఆంజిలో సతిగార్లుగూడ అధ్యక్షుని సేవలకు కొని యుడిగి.

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు

మాటాడుచు శ్రీ రామస్వామిమొదలియారుగారు రాండులేటిలో సమావేశమున కరులలో ఆహారమైన దానినిసాధించుటకు శ్రమచున్నారని తమ విశ్వాసమనియు, ఈ సమయమునందు శ్రీ ముదలియారుగారు కార్యరేషనునందే యుండినవో వారు ప్రారంభించిన అధ్యక్షుని ఎన్నికనుగూర్చిన సాంప్రదాయమును నెలకొల్పుట వారికి

సాధ్యమైయుండెదనియు, కాని వారు అన్యవిధమున నిర్ణయించుకొనిన కారణమున వారివిశేషమునుగూర్చి ప్రశ్నింపబోమని పట్టిరి

రా. డులేటిగారు సమావేశమనకు భారతదేశమున కెట్టి స్థాయి కాని చేపూరబోదని వారెంగియున్నందున ఏ సంఘమునకై గాని వారు ప్రత్యేకముగ వాదించరని నమ్ముచున్నామనిరి. ఇంగ్లండుదేశములోని గొప్ప పట్టణములందలి స్వపరిపాలనా సంస్థల నిర్వహణమునుగూర్చి చక్కగా నెరింగి తిరిగి మాతృదేశమున కడచెంచి యిరట పురపాలక విషయల నిర్వహించుట కెక్కవగా తోడ్పడలసినదిగ ప్రార్థించిరి.

శ్రీ. రామస్వామిమొదలియారుగారు అధ్యక్షులుగ నేర్పరచిన ఉన్నత సాంప్రదాయములు యితరులచేగూడ సంరక్షింపబడగలవని విశ్వసించుచు, అధ్యక్షుని ఎన్నికనుగూర్చిన సాంప్రదాయముగూడ నిర్విఘ్నముగ నెలకొల్పుబడుననిఆశించిరి.

శ్రీ టి. యస్. రామస్వామి అయ్యంగారు, మదనగోపాల్ నాయుడు, నారాయణ స్వామి శాస్త్రిగారు మాటాడిన పిదప కమిషనరు కాన్ రాన్ స్మిత్తుగారు మాటాడుచు కార్యరేషను కార్యనిర్వాహకవర్గము తరపున అధ్యక్షుని పై తమకుగల గౌరవాభిమానములను వెల్లడించి, శ్రీ. మొదలియారుగారి సమర్థత నెంతయు కొనియాడిరి. అధ్యక్షులుగ వారినికొనియాడ జేసిన మహాదారగుణములే దేశము పక్షమునవారు నిర్వహింపబోవు కార్యములందురు తోడ్పడగలవని ఆశించిరి.

శ్రీ. రామస్వామిమొదలియారుగారు ప్రత్యుత్తర మొసంగుచు మున్నందు తిమ్మగూర్చినదీపన ప్రశంసావాక్యములకు తాము తగినట్లు నమస్కృతులను తెల్పజాలన్నామనిరి. తమ అధ్యక్షుగడువులోపల ఈ పదవిని విడిచి వెళ్లెదమని ఆరంభమున తాము తలంచక పోయినను, మరొక గొప్పవాద్యక తమపై మోపబడుటచే వెళ్లక తప్పటలేదనిరి.

తాము చేపట్టబోవు కార్యము పదునరకు సంశ్లేషింపరక గలకార్యము కాదని ఎరింగియు, ఆభారమును తలపై నిడికొనుట తమధర్మమనిన్ని అట్లు చేయుచున్నామనిరి. తామిపదవి నాక్రమించినదానిగ కార్యరేషనుయొక్కయు, అధ్యక్షునిగాను యొక్కయు గౌరవమును సంతరించుటయే ప్రధానముగ నెన్నుకొంటిమనియు, అందు తాము జయమునుబడసినవో తమ వాంఛితార్థము సిద్ధించినట్లే తలంచెదమనియు పట్టిరి. రాండులేటిలు సమావేశమునకు భారతప్రతినిధులు వెళ్లి పాల్గొనువిషయమై అన్ని పక్షములవారు అంగీకరింతురని తామెన్నడును తలంచియుండలేదనియు, కాని అభిప్రాయములు భిన్నముగ నున్నను తాము ధర్మమని విశ్వసించి ఈపనికి గడంగితిమని ఆంగీకరింతురని నమ్ముచున్నామనిరి. రాండులేటిలు సమావేశమునందు తాము భారతదేశ గౌరవమును నిలువజేయుటకును భారతదేశ ప్రజల కాంత్యభివృద్ధిలకు తోడ్పడు పరిష్కారమునకై కృషిపంపుటను వాగ్దాసము గావించుచున్నామనిరి. పిదప అధ్యక్షులు కమిషనరుగారికిని కార్యనిర్వాహకకౌళు వారికిని తమ కృతజ్ఞతను చెప్పిరి.

అంతట సభ ముగింపబడెను.

నక్కపల్లి

ఈ గ్రామములో పోలీసు సబుఇన్ స్పెక్టరుగా నున్న ముల్ రాశ్రీ రామచంద్రసింగుగారు మాడుగోలు బదిలీ అయిన సంవత్సరమున పురవాసులందరు ది 27-9-30 తేదీని వారికి పిఠావులొసంగిరి. ముల్ రాశ్రీ మూతి నుబ్బారావుశర్మగారు ఎక్సయిజు సబుఇన్ స్పెక్టరుగారు అగ్రాసవాధికర్యము వహించిరి. అల్పావరోధిండును గ్రూపుఫోటోయను జరిగినవి.

పెసిడెంటు,

సోమేశ్వరస్వామి, నక్కపల్లి, విశాఖపట్టణంజిల్లా

కొకినాడ డి॥ ము॥ కోర్టులో

అసలు 245 లేక 1930.

వాది యెదిరి:— యర్రమల్లి సుబ్బారావు, సా॥ పంటిమామిడి.

ప్రతివాది:— శ్రీపతిరావురం మహారాజావారు. వై నెంబరు తొండగివారు పంటిమామిడి గ్రామంలో జేంచేయున్న శ్రీ విశ్వేశ్వర స్వామివారి 1-8-27 ల 1-7-30 వరకు ప్రదిగారు యివ్వవలసిన ధూపవీస వై వేద్యము వగైరాలు నిమిత్తం యివ్వవలసిన సామ్యులన్నూ అందుల వడ్డీకిన్ని మొత్తం రూ 896-7-4 లకు 1-8-30 తేదీన గ్రామముల అందరితరపున దానాదాఖ్య చేసి పరిష్కరను నిమిత్తకూడా వి 5 1015/1930 కు సిట్టింను దాఖలుచేసి యుండడమైనది సదరు పిటిషను 18-10-30 తేదీన ఆర్డరుకు పొప్పు కాబడెనది ఆక్షేపణలు వున్నవారు ఆ తేదీన పగలు 11 గంటలకు కోర్టు వారి యెదుట హాజరై తెలియజేసారనవలెను. లేనియడల ఆ రోజు పరిష్కరను ఆర్డరు కాబడునని యందు మూలముగా తెలియజేయడమైనది.

మాంధాత వెంకట్రావు,

పాస్వెలు

తుపాకులను కాల్పుటను గూర్చి
విచారణ జరుపవలయుట

బొంబాయి గవర్నమెంటువారు విచారణ
సంఘము నేర్పరుచుట

బొంబాయి, ఆగస్టు 30:—సెప్టెంబరు 25 వ తేదీన పాస్వెలులో గలభా జరుగుటకు పోలీసువారు తుపాకులను కాల్పుటనుగూర్చియు అందువలన ఫన్సుక్లాను మేజస్ట్రేటు కోర్టు గారు మృతినొందుటను గూర్చియు విచారణ చేయు టవసరమని బొంబాయిదొరతనమువారు నిశ్చయించిరి. సదరు కేంజీ పోలీసు డిప్యూటీ యిన్ స్పెక్టరు జనరలు బెయిల్ గారిని కొలాబా జిల్లాకోర్టుకు హామీదాతీ గారిని విచారణ సంఘముగా నియమించిరి. వీరు అవతీక్షింపబడి, వెంటనే విచారణ ప్రారంభమునకు తలెత్తుచున్నది. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

గాంధీమహాత్ముని పాత్రుడగు కాంతిలాలు గారిని
మరల అరెస్టుచేయుట

గాంధీగారి కుమారుడగు మణిలాలుగారిని అరెస్టు
చేసిన పొరబాటున తెలుపబడెను

బొంబాయి, ఆగస్టు 31:—సెప్టెంబరు 30 వ తేదీన మహాత్ముని కుమారుడగు కాంతిలాలుగారిని మరల అరెస్టుచేసిన పొరబాటున శ్రీ ప్రెసువారు తంజినార్తనంపేరి, మహాత్ముని కుమారుని పేరు మణిలాలుగారగుటచే పత్రికలో నటుల సవరింపబడి ప్రకటింపబడెను. మహాత్ముని మనుషుడగు కాంతిలాలుగారిని అరెస్టుచేసిరిగాని కుమారుడగు మణిలాలుగారిని అరెస్టుచేయలేదనియు మనుషుడగుటకు బహుళ కుమారుడని పొరబాటున వ్రాయబడినదియు నేడు శ్రీ ప్రెసువారు మరల తిరిగింపిరి.

జస్తిను తాజ్జీగారి
కుమార్తెల క్షణిపతిగారి కేసు అపీలు

బొంబాయి హైకోర్టువారు శిక్షను రద్దుపరుచుట

బొంబాయి, సెప్టెంబరు 29:—జస్తిను బహదూర్ తాజ్జీగారి కుమార్తెయగు శ్రీమతి లక్ష్మణీసతిగారి మృత్యు 65 యేడ్లు. ఈమె మహమ్మదీయస్త్రీ. ఈమె పికటింగుచేసెనని కేసు చేయబడగా కర్ఫూరసిడెంటు మేజస్ట్రేటు యీమెకు 5 నెలలు కఠింశిక్ష విధించెను. ధానజిల్లాజడ్జి యీకేసును గూర్చి బొంబాయి హైకోర్టువారికి వ్రాసెను. న్యాయమూర్తులు వడ్డోకరు, బార్లిగాడ్లు విచారణచేసి నేడు తీర్పుచెప్పిరి. లక్ష్మణీసతిగారు సాంఘికసేవకై పికటింగుచేసెను. ప్రజల దురభ్యుతులను తొలగించుటయే ఆమె యుద్దేశముగాని దుకాణములను మూసివేయుచుటకాదు గాన ఆమెకు శిక్షవిధించుట తప్పు అని జిల్లాజడ్జీచేసిన నూచును హైకోర్టు జడ్జి తిద్దరును గూడ నామోదించిరి. ఆమెకు బెడుదల చేయవలెను. జిల్లావాసు వమూలచేసి యుండిన తిరిగి యిచ్చివేయవలెను అని హైకోర్టువారు తీర్పు చెప్పిరి. (ఆ. ప్రె. స్పెషలు)

సబర్బన్ షెరసాలలో మరీయొక వలంటీరు
చరిపోవుట

త్రియంబకలాలు త్రిపాతీగారు సెప్టెంబరు 29 వ తేదీ
మృతినొందిరి

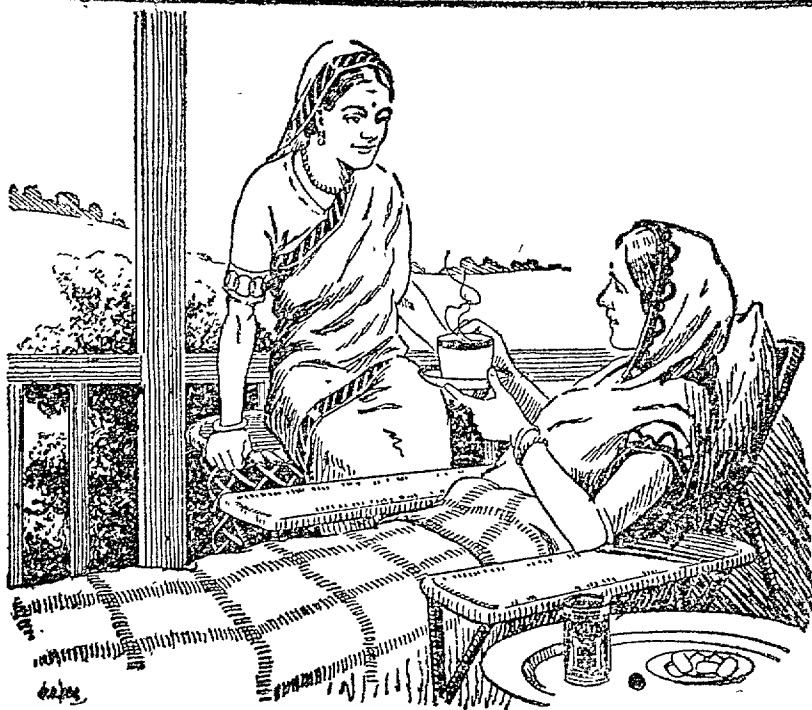
అహమదాబాదు, సెప్టెంబరు 30:—నిన్న 29 వ తేదీ వుదయమున సబర్బన్ షెరసాలలో కాంగ్రెసు వాలంటీరు త్రియంబకలాలు త్రిపాతీగారు చనిపోయిరి. కేవలము షెరసాల నుండి కాంగ్రెసు కార్యాలయమునకు తీరికొని వచ్చిరి. అటు నుండి గొప్ప ఊరేగింపుతో శ్మశానమునకు గొనిపోయి అంత్య క్రియలను జరిపిరి. (శ్రీ ప్రె)

ఆనందబోధిని

చిత్రపటములతో నెలువడు చతుకమాసపత్రిక
ఇందు కథలు, పద్యములు, సాంధ్య కళా రహస్యములు, హాస్యము, వేదాంతము, కళల ప్రపంచవార్తలు మొన్నగునన్నియు ప్రకటింపబడును. ఈ మాసపత్రిక ఆకృతి, మార్పు ముద్రలు మూటగట్టునటు లందును. మాదిరిపత్రిక వ్రాయుడు.

సం॥ చందూరు. 1 మాత్రమే.

ఆనందబోధిని కార్యాలయము,
పోట్లబాపిని నెం. 181, గురువారము.

జబ్బు పడిన తర్వాత—

దీనిని త్రాగుడు - నులభముగా జీర్ణముగును
త్రాగుటకు బహుళుచ్యముగా నుండును

జబ్బుపడిన తర్వాత మీరు కూర్చుని మీ స్నేహితులతో మాట్లాడుకొను నప్పుడు, ఆరోగ్యము సరిగా అప్పటికి చేహరకపోవుటబట్టి బలహీనముగానున్నట్లు తెలచెదరు. నోటికి రుచిగా నుండి బలము కలుగజేయుచు కావలెను.

ఓవల్ టైమ్ జబ్బుపడి తిరిగి కోలుకొనే రోజులలో చాలమందివని చేయును. త్రాగుటకు బహుళుచ్యముగా నుండును. మంచి టూనిక్ ఆహారము. నానదోసిన బాల్స్ బియ్యమునుండి, మీగడ పాలనుండి, మంచి కోకో నుండి తయారగును. బలము చేహర్చును. నరములకు శక్తి నిచ్చును. సుఖనిద్రను గలిగించును. జబ్బుపడి నిమ్మలించు రోజులలో ఓవల్ టైమ్ త్రాగుటకు బహుళుచ్యముగా నుండును. సులభముగా జీర్ణమై తిరిగి ఆరోగ్యము చేహర్చగలరు.

ఓవల్ టైమ్ పిన్న పెద్దల కందరికి ఒకే విధముగా పని చేయును. అందరు పయోగింపవచ్చును. పెద్దవారలకు బలారోగ్యములను, చేహర్చును. బహుళుచిగా నుండుటబట్టి అందరు దీనిని త్రాగుట కిష్టపడెదరు.

"ఓవల్ టైమ్" తయారుచేయబడునప్పుడు చేతితో తాకబడుటలేదు.

OVALTINE

మెదడునకు, నరములకు, శరీరమునకు శక్తినిచ్చును.

కెమిస్టు లందరివద్దను స్టాండులందు దొరకును.

జేమ్స్ రైటు,

8-4, సాన్ థోమ్, కుద్రాడు, బొంబాయి, కలకత్తా, రంగూన్

లాహారు

స్కా వెంజర్న యూనియను

ఇటీవల పంజాబు శాసనసభకు యెన్నుకొనబడిన

స్కా వెంజర్న (పాకీవారి) సంఘీయుడగు
బస్సీగారు గొప్పసభను జరుపుట

లాహారు, సెప్టెంబరు 30:—ఇటీవల కాంగ్రెసువారిచే పంజాబు శాసనసభ యెన్నికలకు అభ్యర్థిగా నిలువబడి యెన్నికలలో విజయమును బడసిన స్కా వెంజర్న సంఘీయుడగు బస్సీగారు ఒక గొప్ప బహిరంగసభను జరిపెను. ఆ సభకు 1000 మంది సంఘీయులు వచ్చిరి. ఒక స్కా వెంజర్న యూనియను యేర్పరుపబడెను. "సారా కల్లు మన్ను గునిషా వస్తువులు సీను గుడ్డలను విక్రయించెదమని రిటువైని వీటి నెంతమాత్రమును విక్రయింపగూడదు. వారు విక్రయించుట మానరినో మా సంఘముకా రెవరును వారి యిష్టకు శుభపరగి నిలులేదు. ఈ తీర్మానమును సంఘీయు టెవరైన ఉల్లంఘించినచో శారు సభమునుండి వెలికింపబడుదురు." అను తీర్మాన మా సభలో నామోదించబడి ప్రకటింపబడెను. (ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా అరెస్టులు

శ్రీమతులు కుమారి రేణుకా,
కుమారి కమలాదాసు గుప్తగార్లను
6 వ తేదీవరకు రిమాండులో నుంచుట

కలకత్తా, ఆగస్టు 31:—కలకత్తా బాంబుకేసు సంబంధమున అరెస్టు చేయబడిన కుమారి రేణుకా, కుమారి కమలా గార్లను నేడు ప్రధాన రాజధాని మేజస్ట్రేటు కోర్టుకు దీసి కొని వెళ్లిరి. వీరి గొడ్డగు యీనెల 6 వ తేదీవరకును రిమాండులో నుంచుటకు ఆతడు ఉత్తర వ్రాసెను. (ఆ. ప్రె)

కాశీలో బాంబుప్రేలుట

కంపాండరు రామనీ మోహననేథుగారిని

అరెస్టుచేయుట

కాశీ, సెప్టెంబరు 30:—కాశీనగరమున దుర్గాపాడులో యిటీవల నోక బాంబు ప్రేలినందున కంపాండరు రామనీ మోహననేథుగారిని అరెస్టుచేసిరి. ఈసంబంధముననే శ్రీమతి వ్యుజాళిని దేవిగారిని ఆమె కుమార్తె జయనాగరిని గూడ యిది వరకు అరెస్టుచేసిరి. కుమారి జయనాగరి వయసు 14 యేడ్లు. ఆమెను మరల వదలివేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

గ్రేట బ్రిటనులో జనాభా శేఖరము 1931 ఏప్రిలు 26
తేదీని జరిపెదరు.

దాదాభాయి నారోజిగారి

మనుష్యురాలి అరెస్టు

నేడు సాయంకాలము శ్రీమతి కుర్నూరుబెనుగారిని అరెస్టుచేసిరి

ఆహుదాబాదు, ఆగష్టు 1:—నరహరీ రాష్ట్రీ య కాంగ్రెసుసభ కార్యకర్త హరిప్రసాద్ మోహాకాగారు ఒక గ్రామమునుండి అహుదాబాదుకు వేయి పుస్తకములను తైలూరాగానే రైలుస్టేషనులోనే అరెస్టుచేసిరి.

బ్రికలక్టరుకు చెరసబలు ఆసిస్టెంటుగానుండి రావీ నామానిచ్చి పత్యగ్రహమున చేరిన మురాద్దీ దేశాయిగాను మోహాకాగారి స్థానమున నియమింపబడిరి.

ఆహుదాబాదు నుంచు కాంగ్రెసుసభ కార్యకర్త యగు వందూలు మోగారికి ౩ కు వేయి బడి నందున శ్రీమతి కుర్నూరుబెను నారోజిగారు మోగారి స్థానమున నియమింపబడిరి. కుర్నూరుబెనుగారు అహుదాబాదుకు చేరువకన్న ఒక గ్రామములో నుపన్యసింపించుటకు నేను సాయంకాలము కాంగ్రెసు కార్యాలయమునందు ఆమెను అరెస్టుచేసిరి. ఈమె దాదాభాయి నారోజిగారి ముగుగులు. (ఆ. ప్రె.)

మరొకని వివరములు

హరిప్రసాద్ గారు వీరాంగంనుండి వచ్చుచుండగా పన్నుల నిర్ధారణ ప్రకటనమిట్టము ఆయనకు అరెస్టుచేసిరి తెలియుచున్నది. ఆయన స్థానమున నియమింపబడిన మురాద్దీ దేశాయి గారు వెనుక డిప్టి డిప్యూటీ కలెక్టరుగాను ఆహుదాబాదు బ్రికలక్టరుకు చెరసబలు ఆసిస్టెంటుగాను గూడ పనిచేసిరి. (శ్రీ ప్రె.)

లాహూరులో కల్లుసారాయి

కంట్రాక్టరును కత్తితో పొడుచుట

పోలీసువారు నీనుగడ్డకను కట్టినయొక యువకుని అరెస్టు చేయుట

లాహూరులో, చేనానీసారా కంట్రాక్టరు ఫరీదుఖాన్ గారు దుకాణములో చాలయిండి పిత్తులను అరెస్టుచేసిరి నిన్న సాయంకాలమున నెవడోయొకడు ఒక పెద్దకత్తితో ఫరీదుఖాన్ గారినిపొడిచి కత్తిని నవలీచేసి పారిపోయెను. పోలీసువారు వచ్చునకిది ఆంధ్రములవరకు కత్తి కొమ్ములో దిగబడియేయుండెను. నీనుగడ్డక కట్టియున్న యొకయువకుని పోలీసు వారు అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

దోనేగూడి పంచాయితీకోర్టు

O. S. 13/1930

వాక్:—కొమరాలపేటరు యత్తయ్య సాగి దోనేగూడి

ప్రతివాది:—చేతాళగూడయ్య సాగి దోనేగూడి శ్రీ

ప్రభం కామరాజుగారి వారు బొబ్బిల గ, చేనానీసారా ఫరీదుఖాన్ ప్రతివాది సరుకు పుచ్చుకొనుచు తప్పించుకొనుచున్నాడు గాన సరుకు దావా 7-10-1930 తేది వరకు 11 గంటలకు బాధికాపాకలలో విచారణ జరుపబడును గాన ఆక్షేపణలు గలవారలు వాయిదానాటికి హాజరయి చెప్పుకొనెను.

దోనేగూడి పంచాయితీ } నిమగ్న పిచ్చయ్యవర్మ, కోర్టు, 29-9-30. } (చేసి డెంటు.)

మానసోల్లాసిని మాత్రము

30 మాత్రము 0-10-0 (పది అణాలు)

మెనులభము.(ప్రస్తుతము ప్రత్యేకము) నుగ మధికము! శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి నైత్యకాలము ఈ మాత్రము దివ్యామృతము. అజీర్ణము, అరుచి, ఆవు తిరింతలు, అగ్నిమాంద్యము, అతిదాహము, వెక్కిరింపు, సర్వాంగములయందు బలహీనము, పిక్కలు, భార్యల ములు, శరీరము, క్రేళ్లు, అక్కులు, మొదలగు నానియందు గలిగిడి నొప్పులను బోగొట్టి దేహమును మంచి ఆరోగ్యమునకు దెచ్చును.

ఈమాత్రము మేహవారినొప్పులను వెంటనే మాన్పును. ఇందు అనేక ఓషధులు చేరినవి. అనుభవ బాధ్యమగుటచేతను సరుకుబాంధవీయక యాని చెప్పువచ్చును. ఒక్కసారి గాడిచాచిని నిజము తెలియగలదు.

చిరునామా:—అయ్య రోడ్ వైద్యనిలయం, ఎలకుర్ర పోట్లు, నిడుమోలు, (కృష్ణాజిల్లా)

విశాఖపట్టణము

విశాఖపట్టణము

(స్వకీయవిలేఖరి)

ఖర్చు

నెప్టెంబరు 30:—ఈ నగరములోని స్థానిక ఖాదీ భాండారము (అఖిలభారత చర్మాసంఘము- ఆంధ్రకాళి) వారు ఈ నెప్టెంబరునెలతో ముగియు సంవత్సరమున 27,200-0-0 రూపాయలకైగ ఖర్చు విక్రయించిరి. గత సంవత్సరము 12,897-0-0 రూపాయలమాత్రమే విక్రయము. సగముకవైగ (110 ౦/౦) ఈ వత్సరము అమృతము అభివృద్ధికిని సంస్కృతి కరముగ నున్నది. నవరమున గరుగుచున్న కత్తిఖడ్గవలన అడ్డంకులు కలుగుచున్నను అన్ని రకముల వస్త్రములు పుష్కలముగ ఈ భాండారమున లభించుచున్నందున అమృతములు ఉత్పాదకముగనే యున్నవి. హిందీ పుస్తకములు, నాయకలపటములు మొదలగునవికూడ యిచ్చుట లభించుచున్నవి. కత్తిఖడ్గ నెడ ప్రజలు విముఖత్యముచూపి తనుప్రోత్సాహము సుధ ఖడ్గ నెడ మాపువెడల ఇంకను అభివృద్ధిలుగునని విశ్వసంపవచ్చును.

నాయకుల విడుదల

ఇప్పటి వత్సగ్రహనాయకులు శ్రీయతులు మారేపల్లి రామచంద్రశాస్త్రి, తెన్నేటి విశ్వనాథము ప్రభువులు అగ్గ

"BREAK PILLS"

ముసలివాండ్రును యౌవనవంతులుగా జేయును

పలుచుబడిన పీర్మమును గట్టిపరచును. ఎక్కువ నేపు బలమును కలుగజేసి సంపాద సౌఖ్యమునకు అవకాశ మిచ్చును. శరీరమునకు లేజన్ను కలుగజేయును. ఎటువంటి సుఖసంబంధమైన జాడ్యములైనను జేరజాలవు. 1 గంటలో పీటి అద్భుత శక్తిని కనబరచి ఆనందమును కలుగజేసి స్త్రీపురుషులను తనివి నొందించు వైరాగి చిటుక. రకవివగంధకాదులు కలియలేదు. గొడ్రాండ్రకైనను పంథానము కలుగును. 20 మాత్రము సీసా రు. 2-0-0; 60 మాత్రము సీసా రు. 5-0-0. కెగలకు జర్మనీట్యూబులు 80 పెట్టె రు. 2-9-0. పోస్టల్ షేరు.

ఆర్యవైశ్య ఆశ్రమం, చికాగోలో సిటి, (గంజాం జిల్లా)

ఒక రి-వ లేదని విడుదలయై అయినలేదీకి యిచ్చటికి వచ్చెదరని తెలియుచున్నది.

భీమవరం వార్తలు

భీమవరం, నెప్టెంబరు 30:—భీమవరంలో కుప్రసిద్ధ పరకనిపుణు లయిన తేటవర్తి కృష్ణమూర్తిగారు 17-వి. వీ. నెక్కునుప్రకారము అరెస్టుకాబడి నేడు విచారించబడి ఆరు మాసములు విడిచెరు (వి. క్లాసు) శిక్షింపబడిరి. ఈ శిక్షపట్ల నిరసన దెబ్బలుగలుగున నేడు వర్తకసంఘముచే రందరకు పూర్తిగా పార్కలము గావించిరి. కృష్ణమూర్తిగారిని నేటి ఉదయ 10 గంట బండిలో రామగూడి తీసికొని నల్గిరి. (బి. వి.)

మహాత్మాగాంధీగారి

పోటోట్రాయంగు పోటీపరీక్ష

భారతము త్వరతమ మహాత్మాగాంధీగారి పోటోను పక్కగాను, అందముగాను, స్వంతంగాను ప్రాయంబుననే దానిని కవరలో పెట్టి ఒక్కరూపాయి ప్రవేశదకుమును మరియొకరు ద్వారా దీనియందు ఘండుకొరకు 6-10-21 తారీఖు లోపుగా పంపవలెను. ఈ పోటీపరీక్షయందు ఎవరిపోటోలు ఎక్కువ అందముగా వుండునో వారికి ఈ 200నుండి 500 వరకు ఖరీదులు లభింపవచ్చును. యీ విధనామాను ప్రాయము, వరప్రసాద్ క్రియావిలాస్, నుల్లెకాడుపేట, నెల్లూరు.

సిక్కులు: హిందూదేశ సైన్యము

కమాండర్-ఇన్-చీఫ్ గారికి వీడ్కోలు విందు

సిక్కు, అక్టోబరు 1:—44 సంవత్సరములు సైన్యమున పనిచేసి, ఇప్పుడు విశ్రాంతి పొందుచున్న ఫీల్డ్ మార్షల్ సర్ విలియమ్ బర్ట్ ఫ్రెడ్ గారికి సిక్కు సంఘమువారు వీడ్కోలు విందొసగిరి. సన్నివహర పలువుర సైన్యములను సిక్కుల దీర్ఘ సంవత్సరముల స్తోత్రపాఠముగా నుపన్యాసము లొసగిరి.

గౌ॥ జోగేంద్ర సింగుగారు బర్ట్ ఫ్రెడ్ గారి ఉద్యోగ కాలమునుసూచి ముచ్చటించెను. వీరి యాధిపత్యము క్రిందనే, సైన్యము వీల్చిదారు పద్ధతినంతే నూరి యెక్కువ చేర్చుచు కౌన్సిల్ జ్ఞాన సంయుక్తమునైన సైన్యముగా పరిణమించెను. సిక్కులు కూడ యీ మార్పులందు తమతమ బాధ్యతను నిర్వహించి యుండిరి. సర్ విలియము కౌన్సిల్ కాలమునను, యుద్ధకాలముననుకూడ గౌరవసాన నూత్రమించెను. మానవశోభి తై పారికిగల ప్రేమయే దీనికి కారణము. వారు సైనికులేగాక రాజకీయవేత్తలుకూడనై యున్నారు. ఇట్టి సయనికరాజకీయ పరిజ్ఞాతలే హిందూదేశపు హృదయమును చూచునగలరు సిక్కు-గృహములందు వీరి నామము పేరొప్పుపడదు. కాలము మారి యుండవచ్చును. కాని ఖిల్నా హృదయ మిప్పటికిని భక్తివిశ్వాసములను వీడలేదు. మరల ముమ్మ సంగ్రామ యజ్ఞమునకు పిలుపుడు. మా విశ్వాస మప్పుడు యాధికారిగను "అని జోగేంద్రగారు ఉత్సాహముతో బల్గిరి. గరుద్వారా విభేదమున సంధి కదుర్చుటకు బర్ట్ ఫ్రెడ్ గారు పడినపాటును వారు స్తుతించిరి. తమ పుష్కలమును యుగింపుచు ఇట్లనిరి. వారిని ప్రాతపంజాబీయని యుచిరకాలపు విశ్రాంతియు ప్రభుత్వ సౌభాగ్యము నడిమికంట మరల సైన్యమున కధిపతియనియు మేము గౌరవించుచున్నాము.

సర్ బార్ట్ ఫ్రెడ్ సింగుగారుకూడ, కమాండర్ ఇన్-చీఫ్ గారు సిక్కుల అండల భక్తివిశ్వాసమును సార్వభౌమిక తెల్పుదురుగాకయు కోరుచు, "ఖిల్నాకరవాల మనవరతమును హిందూదేశముయొక్కయు వైదికయుపై కలుపటకు సిగ్గుముగా నున్న"దని వినిచిరి

సర్ విలియము బర్ట్ ఫ్రెడ్ గారు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు, పూర్వవిషయముల నెన్నిటిను జ్ఞప్తికి తెచ్చిరి. తిన్న ఆహార పంజాబీయని చెప్పుకొనుచు, మద్య మెదల తాను సిక్కు దళములతో సంబంధము కలగజేసికొనుటకు జ్ఞప్తి చేసి సిక్కు ఉద్యోగులను సిక్కు మిత్రులను తన కష్టాలకు ప్రతిపాత్రులని వినిచెను. సిక్కు-సోల్దాన్స్ నై గ్య నా హాస ముల ను కీర్తించుచు, దీర్ఘ జైలు నందు కృశించుచున్న సువారి తొమ్మిదవ శతాబ్ద మువిన స్థానము వీరియందును మూర్ఛిపని యున్నదని నుడిచెను. ఇండియాలోను బతుటకు యుద్ధరంగముల దు సిక్కులు చూపిన శ్రావ్యమును వర్ణించుచు ప్రాతి 14వ సిక్కుదళము గలిపొలితుండు చూపిన సాహసమును కీర్తించిరి. అందువలన ఆంధ్రము కన్నా ముక్తమైన స్వీయ దళముని నామకరణము చేయబడిన. పంజాబులో నా 45 సంవత్సరముల ఉద్యోగ కాలమున సిక్కులం దేశక చుర్చులు కల్గినవి. పంజాబులో సిక్కులు ప్రత్యేకమైన సంఘముగా విహించుచున్న అధిక ప్రాముఖ్యము గనుపార్చుచు ఇకము దును వారు పంజాబు రాజకీయ జీవనమున గొప్ప భాగస్వాములు కాగల రనుటకు సంభవములేదు. వీరు ప్రత్యేక సంఘముని నేను చెప్పుటలో సైన్య సంపర్కము వలనను అందు మేము సిక్కు మిత్రముయొక్క స్వతంత్ర్యమును పాపించుటకు చూపి నగ్రదవలనను, సిక్కులు ప్రత్యేకతను కల్గియున్నారని భావించుచున్నాను. సిక్కులు ప్రతి రెజిమెంటులు పాఠశాలయందును గరుముఖ శిష్యులగుచున్నారు. పంజాబ్ కా-అరుపరీ పబుకు నేయున్నది. ప్రతి రెజిమెంటులైనలోను గరుద్వారా నెల కొల్పబడియున్నది. చక్కని గ్రంథికాని ప్రతి వొట్టకు పోషించుచున్నాను. ఇదిగాక, గరుద్వార కుహాన దర్శనము, బర్ట్ ఫ్రెడ్ గారు సిక్కు గరుద్వారా సభమున కగృహీతుగా వని చేసి, పంజాబు కాపనాథలో గరుద్వారా టెల్లు నామోసింప చేయుటకు పశినపాటును కొంత వర్ణించిరి దానిమూలకముగా సిక్కు-దేవాలయము లన్నియు సిక్కుల స్వాధీనమయిన స్వయ సాయము, ఇంజనీరింగు, కర్తావ్యము, వైమానిక వృత్తిమీద లైన అన్ని జీవితపరములందును, సిక్కు సంఘము గావిన ఆభ్యుదయమునకు వారు సంకేతము తెలిసిరి. భౌగోళికములను విచారించుచో సిక్కులు నా కాలములోగా సిరిక్షుల కె.తో యధికముగా ఆభివృద్ధి కాంచినారు " అని బర్ట్ ఫ్రెడ్ గారు వనిచిరి.

సిక్కుల భవిష్యత్తును గూర్చి నుడువుచు, కమాండర్ ఇన్-చీఫ్ గారిట్లని "సైన్యమునుగాని సివిల్ కాఖిలందుగాని భవిష్యత్తు మీ కెంతయో అవకాశముగానున్న దని నిస్సంశయముగా చెప్పగలను. సహాయరాక జోద్ధాపు కోజాలలోను గరుద్వారా కలహపు ప్రారంభకాలమునను సిక్కుల తారా మూర్తి మలుగుపడెను. ప్రభుత్వమునకును వారికిని విభేదమెక్కు ఘగా నుండెను, ఇకముందు అట్టి సంభవములు లేకయిండు

జలుబును గురించి అశ్రద్ధచేయుకుడు

పెప్స్ వల్ల వెంటనే నయ మొనర్చుకొనుడు

జలుబు వచ్చుటకు ముందు నూచనలను గమనింపుడు. ఒళ్లు వణకుట, కళ్లు నీళ్లుకమ్ముట, తల దిమ్ముగానుండుట, ముక్కులు బిగ్గెనుకొనిపోవుట, గొంతు నొప్పిగానుండుట మొదలగునవి అగవడిన వెంటనే పెప్స్ ను నేరింపుడు.

పెప్స్ మిగుల గణకారి. చిన్న బిల్ల అద్భుతముగపని మొనర్చును. దగ్గులను పారద్రోలును. గొంతునొప్పిలను తగ్గించును. నొప్పిగా నుండుభాగములక వెంటనే నువ్వవనము గలిగించి, హానికరములైన క్రిములను సంహరించును.

మీరు పెప్స్ బిల్ల నొకటిని తీసి నోటిలో వేసికొనుడు. అందువీ వెడల పొగబిందువులు శ్వాసముతో కలిసి నాళము లన్నిటికి పోవును. శ్వాసకోశము లోని భాగములకు కూడ పోవును.

పెప్స్ వ్యాధి నువ్వమించుటయే కాకుండా, వ్యాధిని నిర్మూలముచేయును. ఎల్ల విషదగ్గులైనను వెంటనే ఆపురు. కఫమును తెగగొట్టి శ్వాస కెట్టి అడ్డంకుల కలిగింపవు.

ఈ తరుణములో శ్వాసకోశము, హృదయము, గొంతు, నాళములలో సేసాలలో మందు గలుగు బలహీనమునకు, వ్యాధులకన్నిటికి పెప్స్ నువ్వయోగించుటకంటె, నిరంకల్పన్నిటియం పాయకరమైన దేదియును లేదు. గొంతునొప్పి, దగ్గు, ఐడిస్, ఉబ్బనము లును దొరకును. మొదలగు వ్యాధులు తాకుండ నాటంకరచుటకు పెప్స్ శరణ్యము.

గొప్ప అద్భుతనివారిణి యై చిన్న బిల్ల యం దిమిడియున్నది.

పెప్స్ PEPs

గా క య ని త స ప్రా ర్థ న. కాల ము సాగి పోయిన ను తెన్నెక సోదగనిభాతి వారు స్మరింతుడుగాక. (అ. ప్ర.)

చరకామందిరము నేర్పరుపదలచుట
మార్క, పెప్టెంబరు 30:—1930 మే నెల 4 వ తే దిని రాత్రి గాంధీమహాత్ముడు కరాచీలో తన పర్యటనలో నిద్రించుచున్నపుడే పోలీసు వారు మహాత్ముని ఆశ్రయచేసిరి. కాన ఆ పర్యటనను స్మారక చిహ్నముగా శిరపగముటకును బజారుదశమీనాడ-ట చరకామందిరము నేర్పరుపదలచును శిశ్మ యింపబడెను. కరాచీ గ్రామవాస లును పరిసర గ్రామముల వాకును కలిసి ఆనాడు సమిష్టి లవణసత్వగ్రహమును జరుపుట కు కూడ శిశ్మించిరి. (శ్రీ ప్ర.)

అహమద్ నాబాబు
అహమద్ నాబాబు, పెప్టెంబరు 30:—విజయదశమినాడు సమిష్టి లవణసత్వగ్రహమును మరల జరుపుటకు నిశ్చయింపబ డెను. ఆనాడు 10000 మంది ప్రజలు పాల్గొందరని తెలుప బడెను. (శ్రీ ప్ర.)

నోటీసు
చంద్రగిరి తాలూకా బామల్ రుపు గ్రామంలో నెం. 6 of 24-25 శ్రీ సీతారామ ఆంజనేయ ఆలయం క్రింద వీటి ఘండు కంపెనీను ఆప్త ప్రకారం 2-9-30 తేదీ ప్యాకుచేసిన పెప్టెం రెజిస్ట్రార్ కు ప్రకారమున్న 19-9-30 తేదీ పదక రెజిస్ట్రార్ కు దృఢపరచిన ప్రకారమున్న యాకంపెనీ ముగిం పు చేయబడినది.
శ్రీ సీతారామ ఆంజనేయ ఆలయం,
చీఫ్ ఘండు డైరెక్టరు.

CHANDRA NURSERY, SALEM JUNCTION
8 సం॥ అంటుమామిడి మొదలగు పకల ఫల వృక్షములు పొంకింపు రైల్వే చార్జీ చేరి, దీని సమీపమైన స్టీషనుకు దు. 12 కు పంపబడును. అద్యాపకతో ఆర్డర్, సీమ తర్కా-రి పూల విత్తులు ఆయా దినము పాకెట్టులలో 12 పాకెట్టులు రూ. 1-12-0 స్వదేశీ తర్కా-రి విత్తులు రూ. 1-8-0, కట్టాగు ఇతాం.

హిందూదేశమునకు కొత్తపరిశ్రమ విక్చర్ ప్రెస్ ఇండిస్ట్రీస్ (ఇండియా) లిమిటెడ్

(1913 సంవత్సరం ఇండియా కంపెనీల ఆక్ట్ ననుసరించి యుక్తకార్యశీలు చేయబడినది.)

వాటాలపెట్టుబడి మొత్తము రు 300000

పేరు 1 కి రు 20/నా 15,000

వాటాలుగా విభజించబడినది

ప్రతి యొకవాటాదన రు 5/- దరఖాస్తు వెంటన, రు 5/- అల్లాంటుపెంటు జరిగినపుడు, మిగత రు 10/ చెండు దఫాలవారిగా ఆనగా ప్రతియొకదఫా, మధ్యరెండునాసముల వ్యవధిలో చెల్లించవలెను.

డైరెక్టర్లు

1. జాబ్ సి ఆర్బుల్ హాకిమ్ సాహెబ్ గారు ముంబై, మద్రాసు మెరిఫ్. జాఫరునీరంగ్ వీధి మద్రాసు.

2. రావు బహదూర్ ఎమ్. ఏ. తిలవారాయణాచారి యర్. బి. యె. ఎల్. ఆర్బుల్, పూనమ్లీ మోరొడ్డు, మద్రాసు.

3. మిస్టర్ ఎల్. రాజారామ్ రావ్, బి. కామ్, సహాయకార్యదర్శి, దక్షిణ ఇండియా వర్తక, మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ అసోసియేషన్ లిమిటెడ్ మద్రాసు, మెసర్స్ ఎల్. ఆర్. రావ్ అండ్ కో, మద్రాసులో భాగములు.

4. మిస్టర్ సి. బాలకృష్ణమొదలియార్, ప్రెసిడెంటు, దక్షిణ ఇండియా వర్తకాలు, మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ సంఘము లిమిటెడ్ మద్రాస్. డబ్లియు. వి. బాబర్ అండ్ సన్స్ లిమిటెడ్ పేపర్ మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్, లండన్, మద్రాసు ప్రభుత్వమువారికి స్టేషనరీ కల్ట్రాక్టర్లు.

5. మిస్టర్ సి. హెచ్. ఎల్. నరసింహారావు, బి. కామ్. ఎఫ్. బి. ఎ. సి. ఎమ్. ఆర్. ఏ ఎస్, ఎఫ్. ఆర్. ఎకాక్. ఎస్. (లండన్) కార్యదర్శి, దక్షిణ ఇండియా వర్తకాలు, మాన్యుఫ్యాక్చరర్స్ సంఘము లిమిటెడ్, మద్రాసు మెసర్స్ ఎల్. ఆర్. రావు అండ్ కో, మద్రాసు వారి భాగములు.

6. రావు సాహెబ్, సి. జయరామ్ నాయుడు, ఉపాధ్యక్షులు, చెంగల్పట్ జిల్లాబోర్డు, పాప్రయిటరు, సి. కుమార స్వామినాయుడు అండ్ సన్స్, వేపేరి మద్రాసు.

మేనేజింగ్ డైరెక్టర్లు:—1. మిస్టర్ సి. బాలకృష్ణ మొదలియార్, 2. సి. హెచ్. ఎల్. నరసింహారావు.

వసులు జరుపుమేనేజరు:—మిస్టర్ యల్. రాజారామ్ రావు.

బ్యాంకర్లు:—ఇండియన్ బ్యాంక్, లిమిటెడ్, మద్రాసు.

ఆడిటర్లు:—మిస్టర్ జి. యల్. నరసింహస్, జి. డి. ఏ. మద్రాసు.

రిజిస్ట్రార్ ఆఫీసు:—21, సెకండులైన్ వీచ్, మద్రాసు.

ఉద్దేశ్యము:—ఈ కంపెనీవారి మెమోరాండమ్ ఆఫ్ అసోసియేషనులో తెలుపబడిన పనులను నిర్వహించుటకును, వటముల చెట్టుములను, పోతన యంట దీనికి సంబంధించిన మరియితరపనులను చేయుటకై యీ కంపెనీ స్థాపించబడినది. ప్రజలకొరకు వాటాలబాటితా నిదయుగ నుంచబడినది, వాటాదరఖాస్తు ఫారములు, ప్రాప్తైక్కులకొరకు మేనేజింగ్ డైరెక్టర్ 21 సెకండు లైన్ వీచ్ మద్రాసు-అని వ్రాయవలెను.

లోక ప్రసిద్ధి పొందిన

మదరాసు ముక్కుపొడి

గాటు కమ్మదనం నువాపన అన్నిటిలో ఈడు ౩ రు. ధర నా. 1, టికెట్ 1-కి 4-0-0.

నం 2. 8-4-0. - (120, రులం)

ఆర్. ఎస్. సుగంధ ముక్కుపొడి

కాటిల్లు టికెట్ 1-కి 2 4-0 24 టూంటిన్సు 1-కి 1 2-0

రైలువాణి పోస్టేజీ ప్రత్యేకం.

విలంబము:—పి. వి. రావు అండ్ కో,

44, గోవిందపూనాయక కి ఫి, మదరాసు

WONDERFUL

Infalible Daiba Medicines for Asthma, Hernia and Hydrocele, (Re. 1-4-0 each) accidentally obtained from a Mahatma. Many Government Doctors buying. Asthma cured in a day by one dose or price refunded. SWAMI & Co., 42/5-A, Harrison Road, Calcutta.

SERVICE THAT EXCELS

"ఉ చి త ధీ మా"

సగటున రు. 9-8-0 మాత్రమే చెల్లించి చనిపోయిన 38 పాలసీదారుల వారసులకు ఒక్కొక్కరికి రు. 500 ల చొప్పున ఇప్పటికి ఇచ్చినది

రు 19,000 లు

పై పద్ధతిలో చేరువారికి దాక్టరుపరీక్ష లేదు. కాని, ఆరోగ్యదళంలో ఉండి, 55 సంవత్సరముల వయస్సుకు మించరాదు. నెల 1-కి ఒకరూపాయచొప్పున చెల్లించవలసినది ప్రండెండు సంవత్సరములు మాత్రమే. ప్రవేశదశము రు. 5-8-0 లు. బీదలకు కడు ఆనకూలము. పూర్తివివరములకు హెడ్డు ఆఫీసునకుగాని, లేక సమీపమందుండు ప్రాంతికాని వ్రాయవలయును.

స్టార్ ఆఫ్ ఇండియా ఇండస్ట్రియల్ అండ్ జెనరల్ అమ్మార్సెన్సుకంపెనీ, లిమిటెడ్.

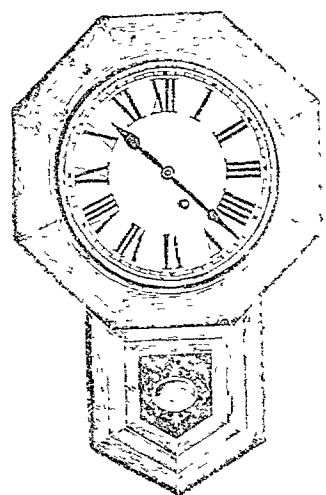
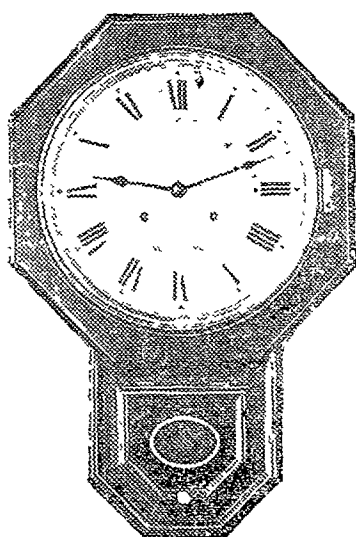
హెడ్డు ఆఫీసు:—23, సెకండులైన్ వీచ్, మద్రాసు.

N. B.—పై పద్ధతిలో చనిపోయిన పాలసీదారుల వారసులకు ప్రతి ఒక్కరికి రు. 500 లు కాని, లేక సగముమొత్తమునకు ఇచ్చినదియు, మరియు, మద్రాసు కలెక్టరుగారి అభిప్రాయానుసారముగ స్థాంతు ఆక్ట్ ననుసరించి పాలసీ బాధీ చేయకంపెనీ మరియొకటి లేదు.

నెల 1-కి రు. 40 ల జీతముపైనను లేక కమీషనుపద్ధతిపైనను పనిచేయుటకు ఏ జెర్నల్లు కావలెను.

వివరము కు హెడ్ ఆఫీసుకు వ్రాయవలెను.

లోక ప్రసిద్ధి చెందిన
సెక్ తామన్ గడియారములు
పది సంవత్సరములకు గ్యారంటీ యివ్వబడును

12 అంగుళముల డయల్ గలిగినది రూ. 40/-

10 " " రూ. 32/-

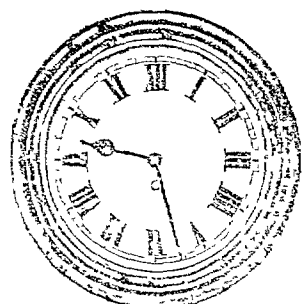
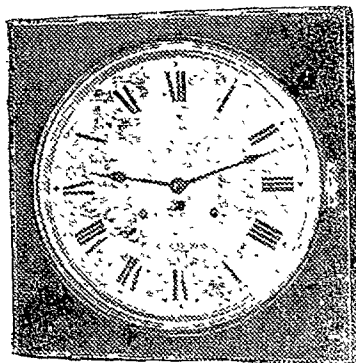
8 " " రూ. 26/-

ప్రతి ధమ్మెం నాజి గడియారములు

8 అంగుళముల డయల్ గలిగినది రూ. 32/-

10 " " రూ. 24/-

12 " " రూ. 18/-

అక్షిణ స్పిర్, సెక్ తామన్ గడియారములు

12 అంగుళముల డయల్ గలిగినది రూ. 45/-

అక్షిణ గంధర్వి సెక్ తామన్

12 అంగుళముల డయల్ గలిగినది రూ. 44/-

జిలాల్ అండ్ సన్స్,

గవర్న మెంట్ అండ్ రైల్వేస్ డైరెక్టర్లు, రైల్వే బజారు, మదరాసు.

కవిత్వము
విమర్శ
చరిత్ర.

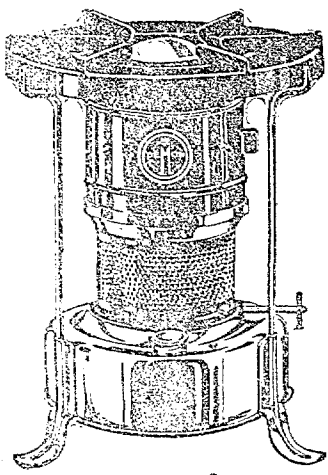
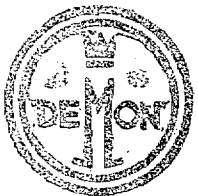
మలయచందనము

గవాన్యము
గా నేవించ
నయ్యను

గజేరియా (నెగ)కు పతారము, టి పూటలలో గుణము కలుగును

త్రవ్యాతి పొందెను. ఈ డబ్బీ 2-4-0 దీని కనుపానం బంధనలైలం కొన్ని 3-0-0. రండును బిచ్చలతో 6-0-0

గంధర్వపార్శవీ, రామవరము, గోదావరిజిల్లా.

నెం. 48:—గట్టియి తడిపాత్ర గలిగి,
ప్రకారమైన ఎనామెల్ బాడి గలది.

డి ట్ మార్కు

డే మన్

అద్భుతమైన వంట కుపయోగపడు "ప్రెస్"

సామాన్య కిరణనాయిలు అవిరిగా మారి, స్వచ్ఛమైన ఉదారంగుల మం
టలు ఎక్కువ వేడితోనుండును. ఈ వస్తువునము వృధాబోక, సరిగా పాత్ర
కిందనే యుండగలదు. కొద్దిదలలో తుభ్రమైన, చక్కనిభోజనము. ఒక
పింట్లు నూనెతో గంటలకాలము కాచుటలేక వంటచేసుకొనవచ్చును.

కష్టములేదు. పంపుకొట్ట యవసరములేదు. మసిలేదు. పొగలేదు.

సామాన్య ల్యాంపు మాదిరి ఉపయోగించవచ్చును.
మలభముగ తీసికొని వెళ్లదగియున్నది.

క్రిందివారివద్ద వోరక గలరు:—

మొనర్పు: సాన్స్ జమాల్ అండ్ బ్రదర్సు, గ్లాస్ వేర్ వర్తకులు, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
ప్రాంచి:—11, ఈవింగ్ బహరు రోడ్డు.

బుడ్డి 1-కి వెల 0-10-0 అణాలు

అమృతాంజనము డిపో

మ ద రా ను,

బొంబాయి.

జాతకము

జాతకచక్రము నకలుగాని జనకకాల ఘడియలు లేకు
నుంటులుగాని ఉత్తరము వ్రాయుకాలముగాని మాకు జాతక
నచో జాతకనియొక్కరూపము, స్వభావము, భవము, భూమి,
విద్య, సంతానము, కళాత్రము, ఆయుర్దాయము, ఉద్యోగము,
జీవనము మొదలుగాగల 28 విషయములు వ్రాసి రూ. 2-4-0
లకు వి. పి. గా పంపెదము. క్యారెక్టరు రీడింగుతో ఒక
సారి ఫలం. 1-4-0.

ఆశ్రయ వేంకటేశ్వరస్వామి,

గోపాలపురం, కొత్తపేటబాగు, గోదావరిజిల్లా

ఆయుర్వేదాషధ రత్నా కరము రూ. 3-0-0

భస్మప్రకాశిక 1 1-0-0

డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బెజవాడ.

దుర్గా మెడికల్ హాల్

గవర్నరుపేట, బెజవాడ

గజేరియా మిక్చర్

గ్యారంటీగా 3 రోజులలో కుదుర్చును

(1) ఈ మందు నెగరోగములను నివారించి మూత్రము
జీడుచున్నప్పుడు గలుగు పోటు, మంట, చురుకును యింజక్షను
లతోను పిచికారీలతోను నివారితము లేకుండ తప్పక వుడుచును.
నీసా 1-కి రు. 8-0-0.

మూర్ఖారిష్టము

(2) ఈ మందు ఎటువంటి మూర్ఖత్వమైనను ఎన్నిసార్లు
త్యరములనుండియున్న మూర్ఖత్వమైనను గ్యారంటీగా వుడుచును.
నెలకు పదిపావు మందు రు. 8-0-0.

పొడలకు తైలము

(3) ఈ తైలము తల్లిపొడలనేగాక యితరవిధము లై
పొడలను గూడ పోగొట్టును. ఇంకను తామర, గజ్జ, కర్పాసి
మొదలుగాగల అన్ని విధములైన చర్మవ్యాధులను పోగొట్టి చర్మ
మును నూనూలు నిలికి మార్చును. డబ్బీ 1-కి రు. 1-0-0.
వజ్రెట్లు కావలెను. 3

50 సంవత్సరములనుండి అమోఘమైన జయము

మధ్యాహ్న భోజనాంతరము బంగారమువంటిదియై,
రాత్రి భోజనాంతరము మణివంటిదనదగిన మా

ఆలంకరిగ్రహ మాత్రలు

మలబద్ధము, బుద్ధిమాంద్యము, నర్మములబలహీనత మొద
లైనవాటిని బోగొట్టును.

82 మాత్రలు గల డబ్బీ 1 కి రు 1/-

పూర్తివివరములకొరకు క్రిందివారికి వ్రాయుడు:—

ఆలంకరిగ్రహపార్శవీ 26 బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
ఏజంటు. ఎన్. కర్మరాజు, మెయింకోడ్, కాకినాడ.

మదనలీలా ఫోటోలు

64 జీవకళలు గల పదుచులు దంపక లయొక్క ఫోటోలు

చిత్రములు పెట్టుకొను పుస్తకముతో సహా ధర రూ. 8-8-0.

టి. జి. భాగ్యమ్ అందు కంపెనీ, వేవేరి, మద్రాసు.

బెంగాలు కెమికల్ వారి కొన్ని ప్రత్యేక ఔషధములు

'హిమోబిన్ సిరప్'

రక్తవృద్ధి చేయగల దివ్యౌషధము.
రక్త నానములు మొదలైనవ్యాధులకు.

'అశ్వన్'

సర్వవిధములైన బలహీనతలను పోగొట్టు
బలవర్ధకౌషధము.

'కుర్చిసాల్'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు, ఎంతటి శీఘ్రమైన
అతిసారము (రక్తముతోగాని లేక రక్తము లేకగాని)
పోగొట్టును.

'వైరెక్స్'

మలేరియా జ్వరములకు శ్రేష్ఠమైన ఔషధము.

'ప్రోక్స్'

అంటువ్యాధుల రాకండచేయు పబ్బునీరు
సర్వవిధములను అంటువ్యాధుల
బోగొట్టును.

'గిమాల్'

నోటిలో పుక్కిలింతులకు అనుకూలముగ
నుండు ద్రావకము.

'కాడ్లివర్ ఎమల్షన్'

(హైపో ఫాస్ ఫైట్లు కలిపవది)

అన్ని యూపీరితిక్తుల వ్యాధులకును, సరియైన జీర్ణశక్తి
లేనపుడును, పసిబిడ్డల జబ్బులు మొదలైనవాటికిని
పనిచేయును.

'అనాబిన్ బిల్లు'

దీర్ఘ కాలమునుండి యుండు శీఘ్రమైన అమోయనీ
అతిసారమునకు పనిచేయగలవు.

కొనునపుడు మా పేరును, చీటిని,

ట్రేడ్ మార్కును జాగ్రత్తగా గమనింపుడు.

BENGAL CHEMICAL &
PHARMACEUTICAL WORKS LTD.,
CALCUTTA.